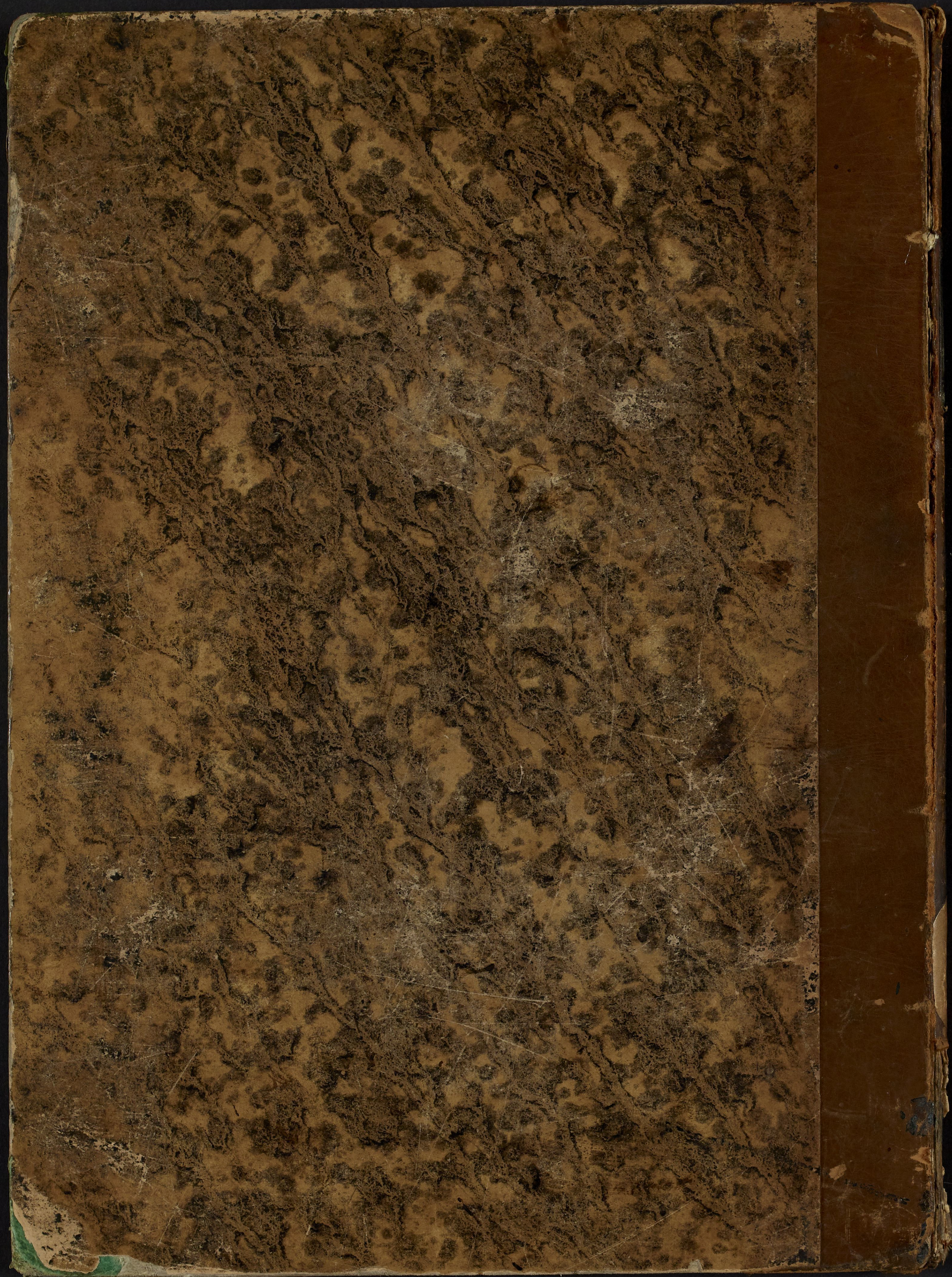
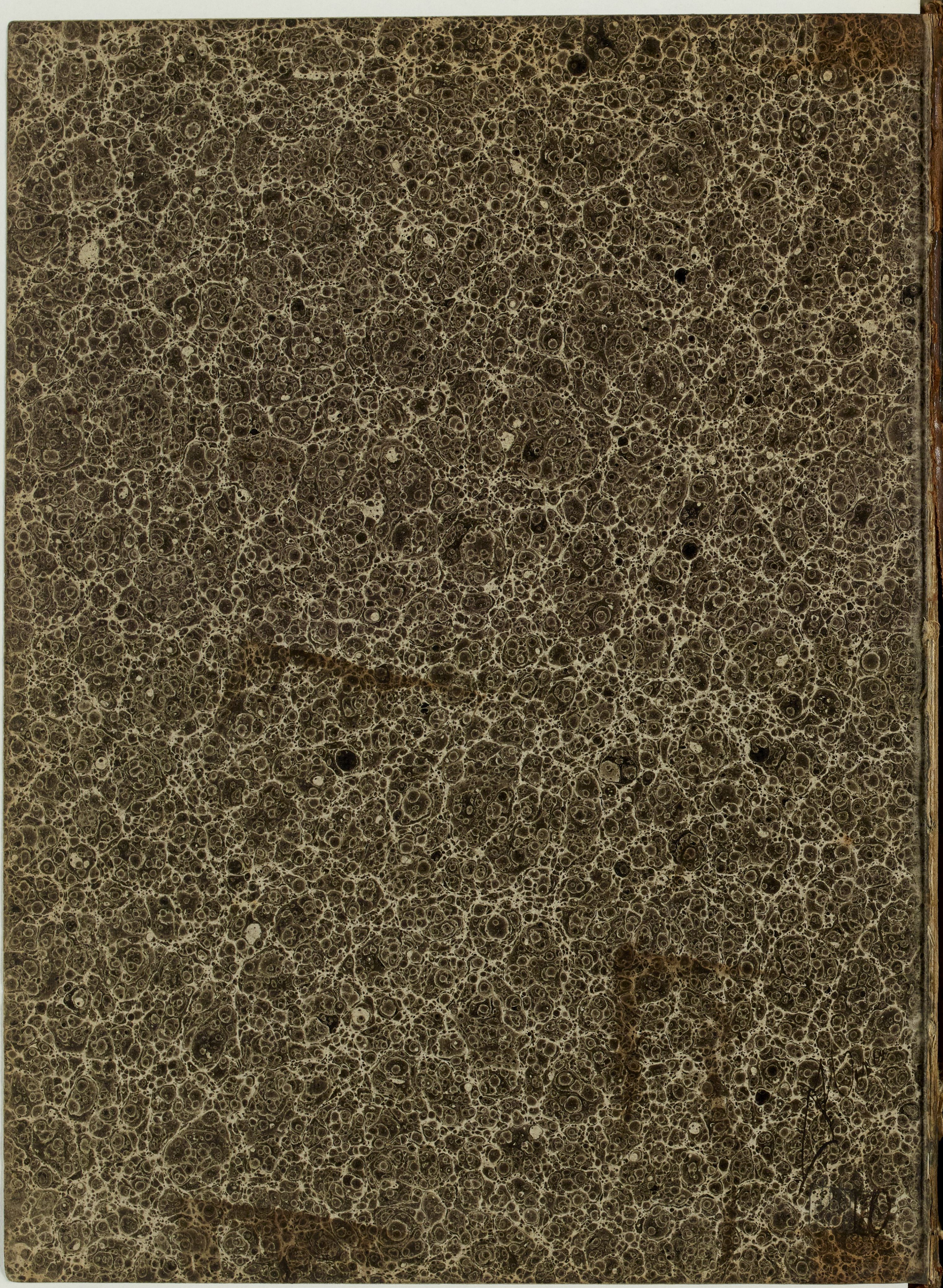
CAPITULATION ENTRE LA FRANCE ET LA PORTE OTTOMANE

8 8

8=

8

Mardi

Juin
Juillet
Aout.

6 7 2

9 sem

3 f. sport
5

3 f
5 p
10 carrés
7½ ....

6. classe

9

10 classe

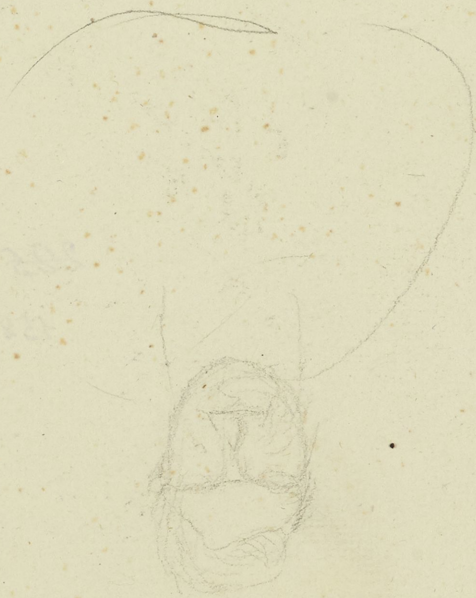
9 classe

7 pages.

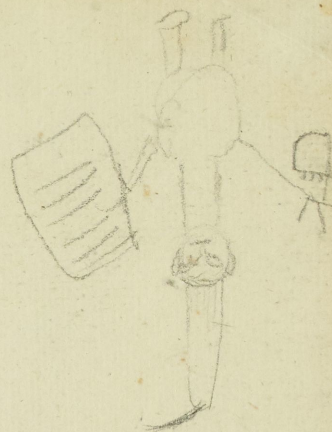
à Paris chez Lemière

Galerie d'Orléans 17

Je n'ai pas autres que ça fait

~~225~~

152

C'est stupide d'arranger ainsi les livres de l'école ; bientôt il n'en restera plus rien.

[illegible]

Mo

Mertrud

[illegible]

Mertrud parti
Barre id
Guerin id
Malivoine id.
Monge
1r Geffray
Caporal
Gofroy
Merel

Monge 1852

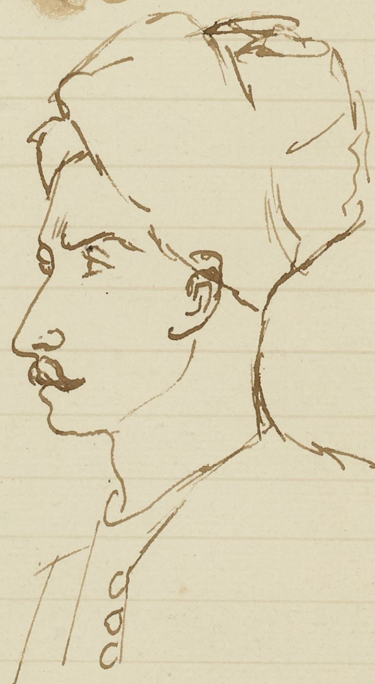
Mertrud 1851

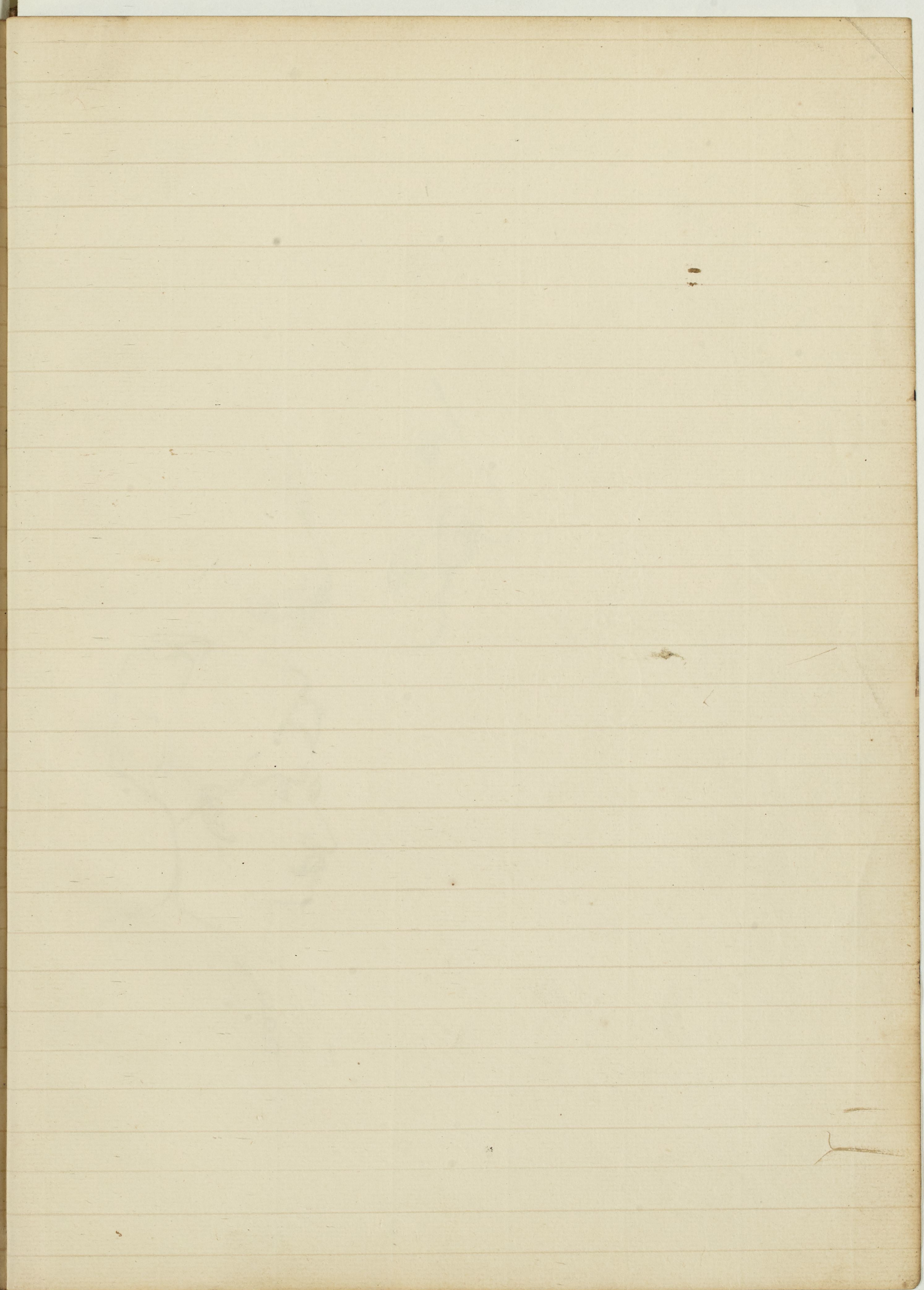
M Cestrud

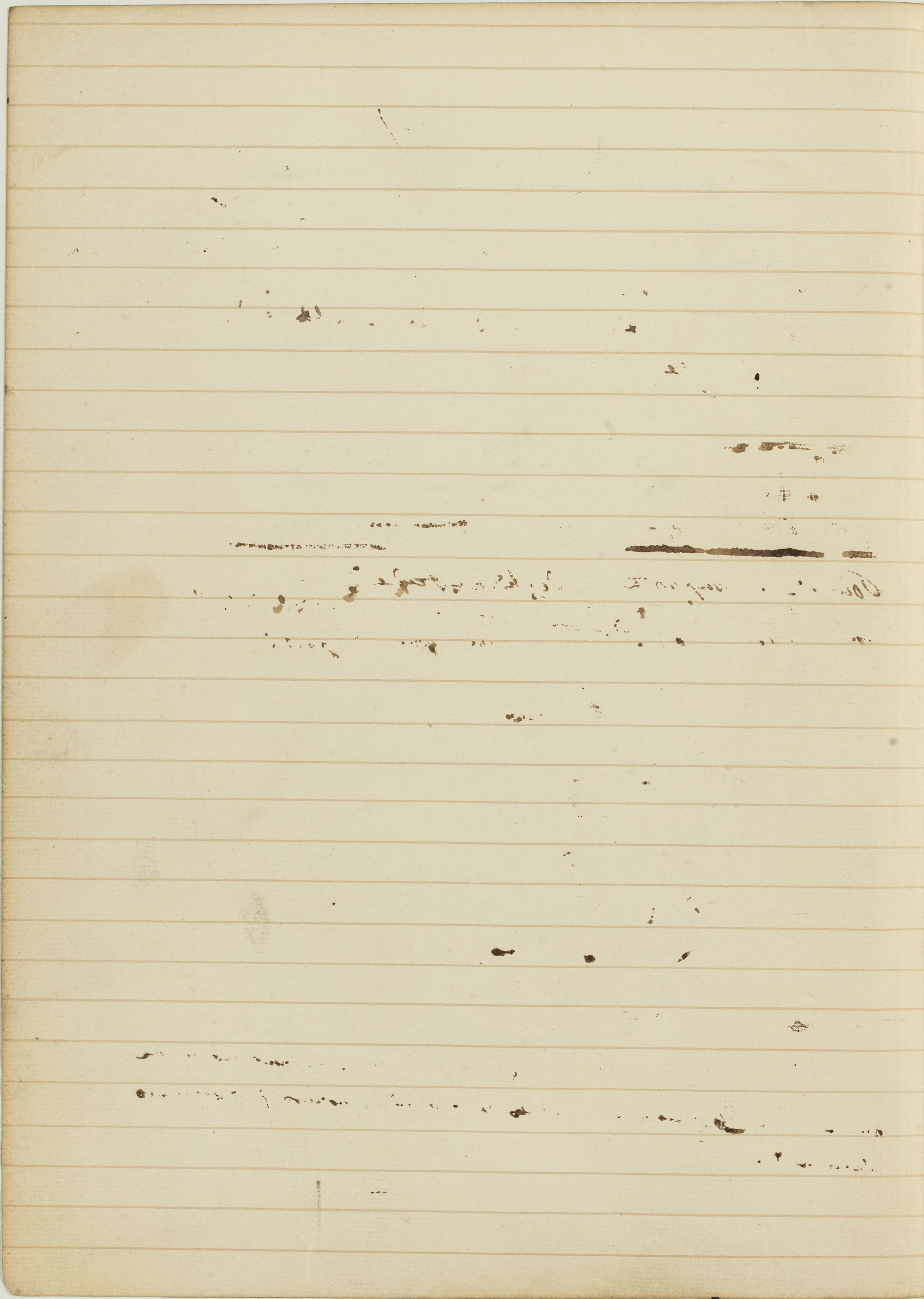
3
4
2
5
5

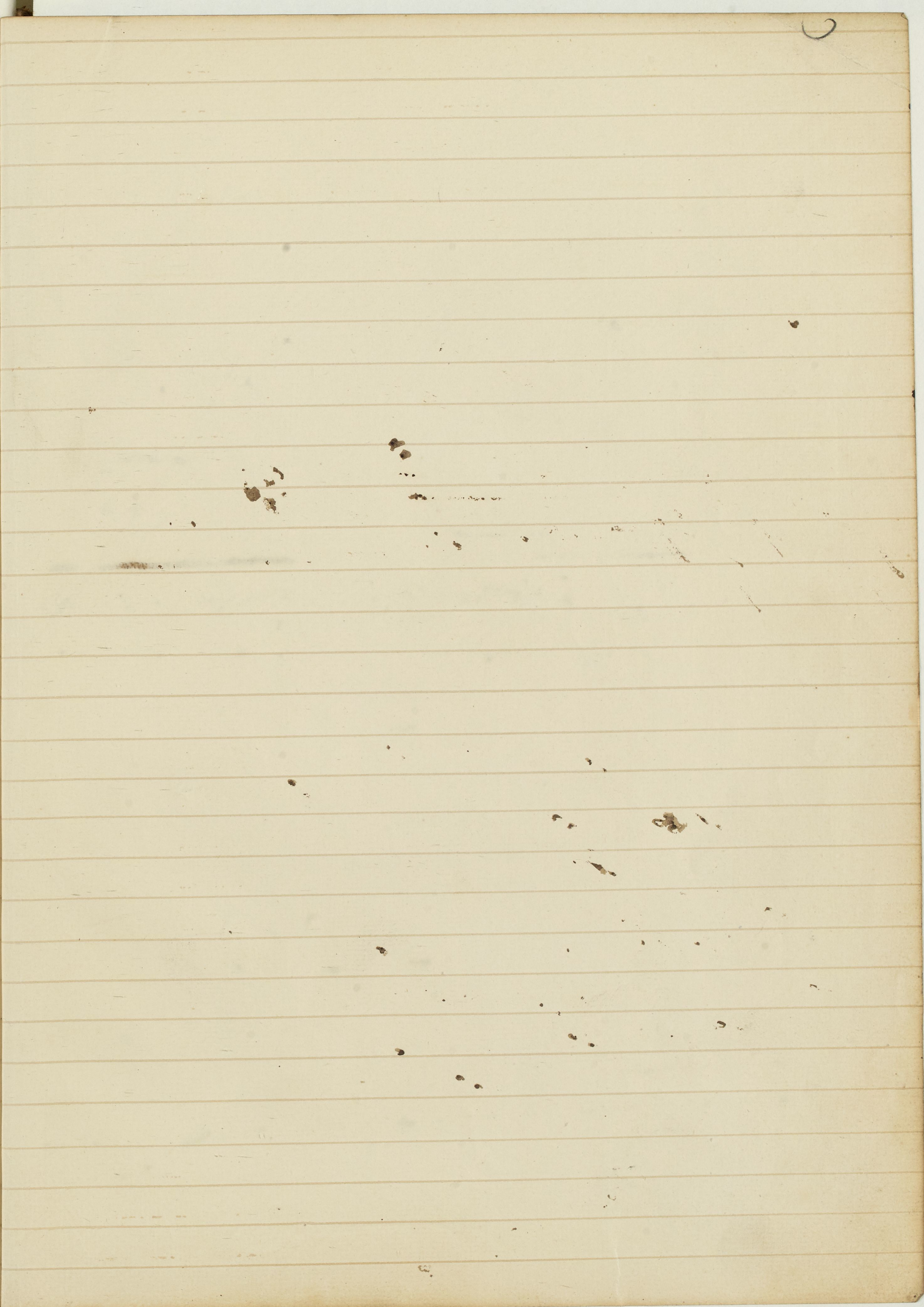
2

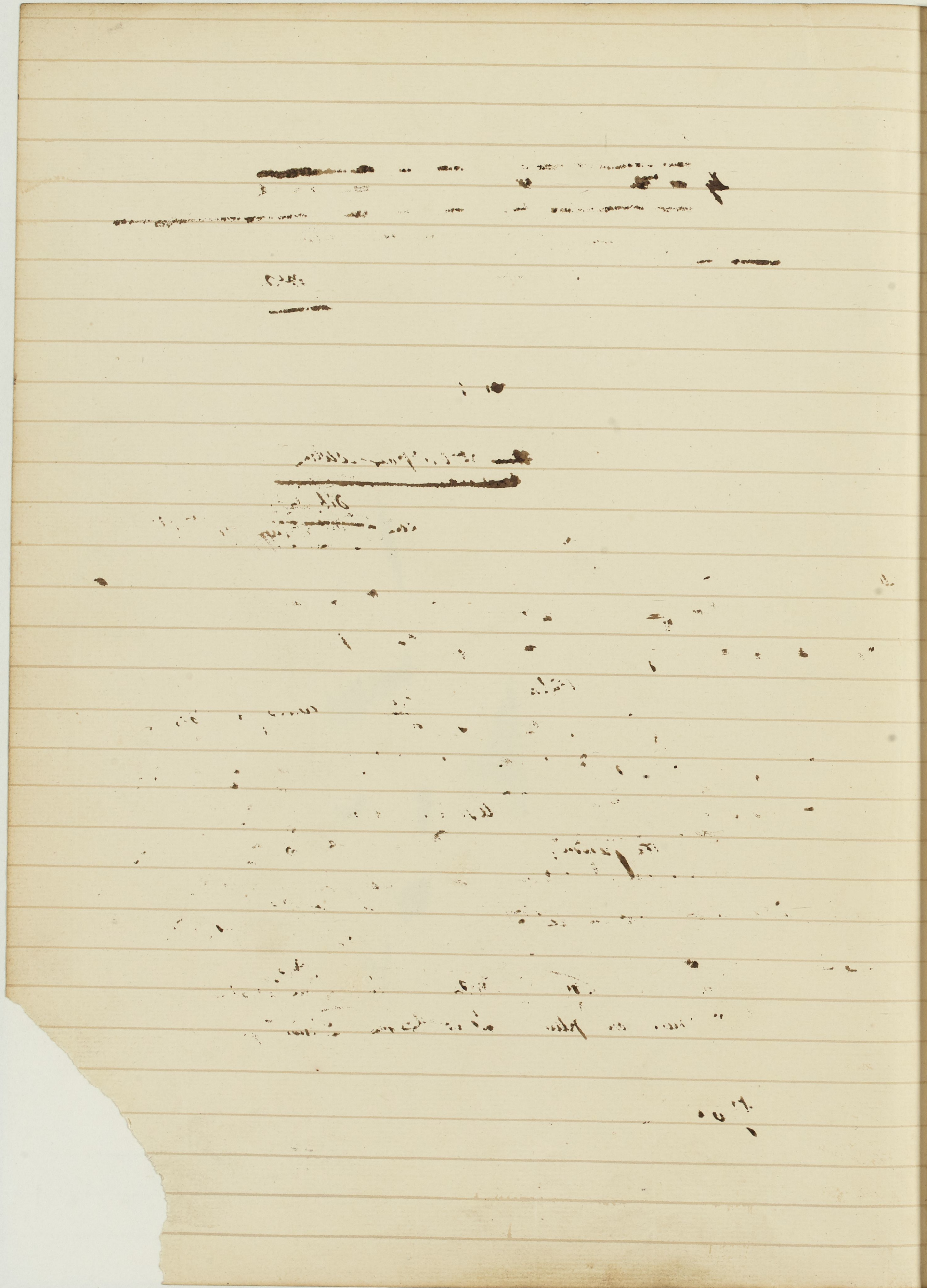

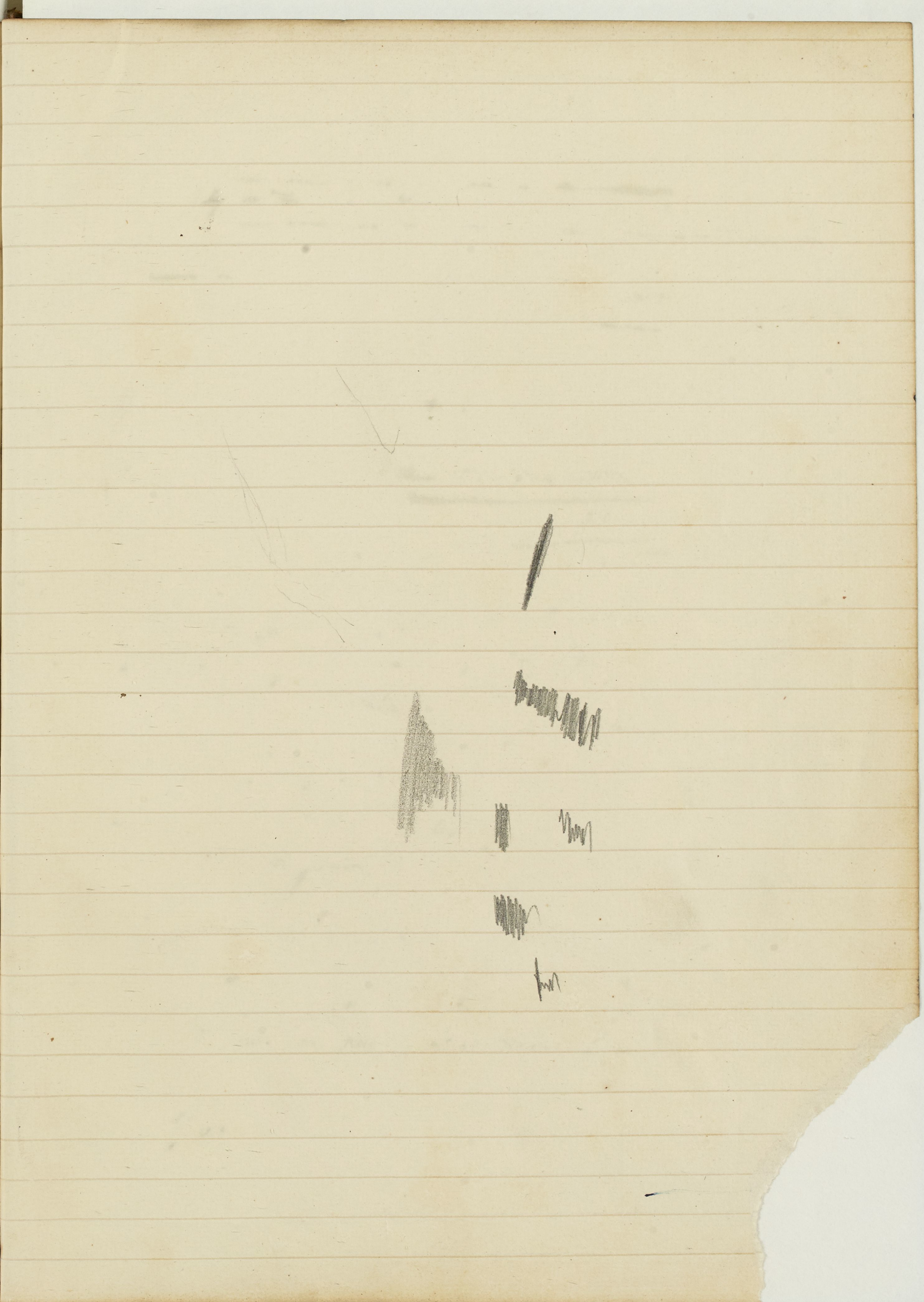

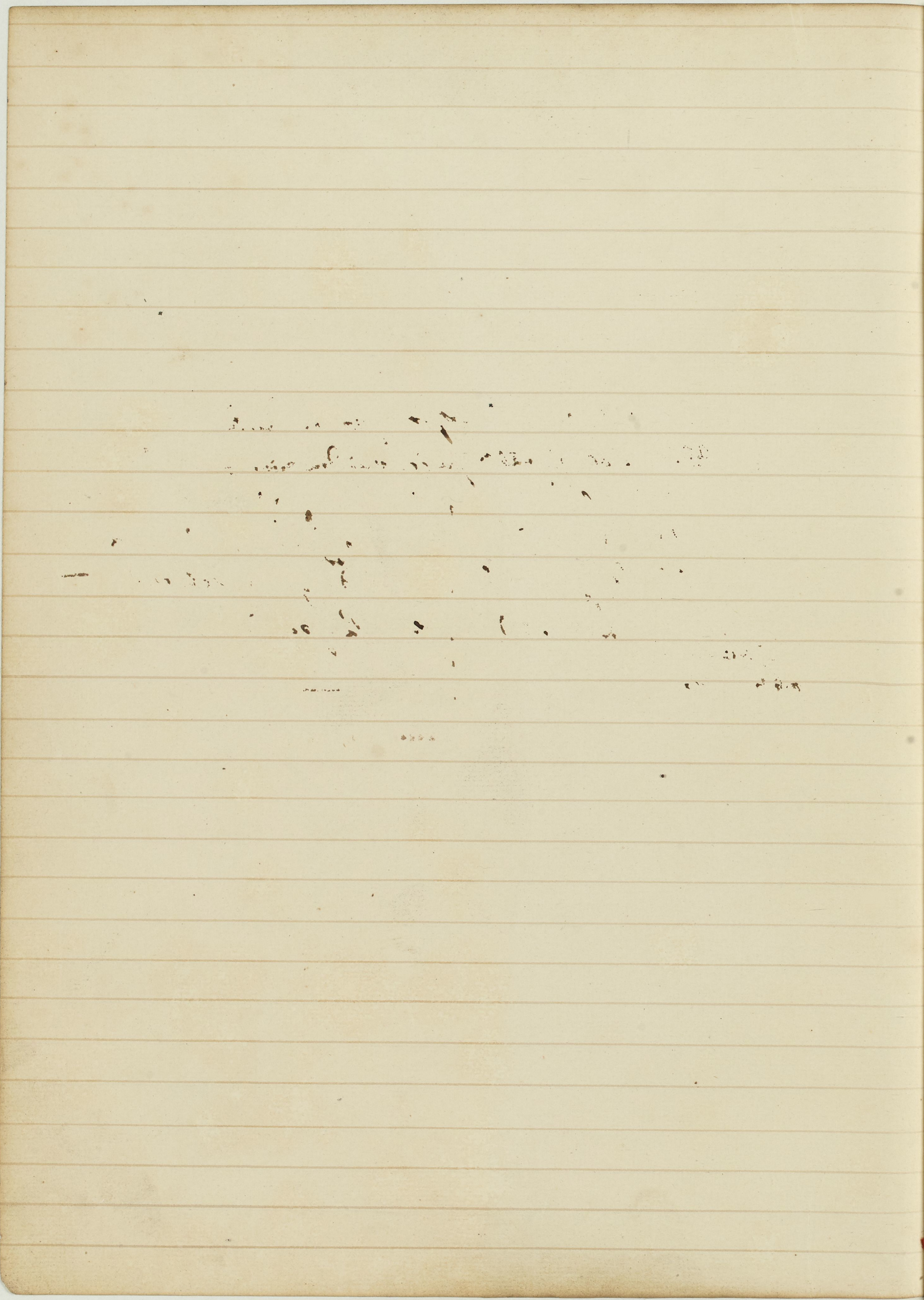

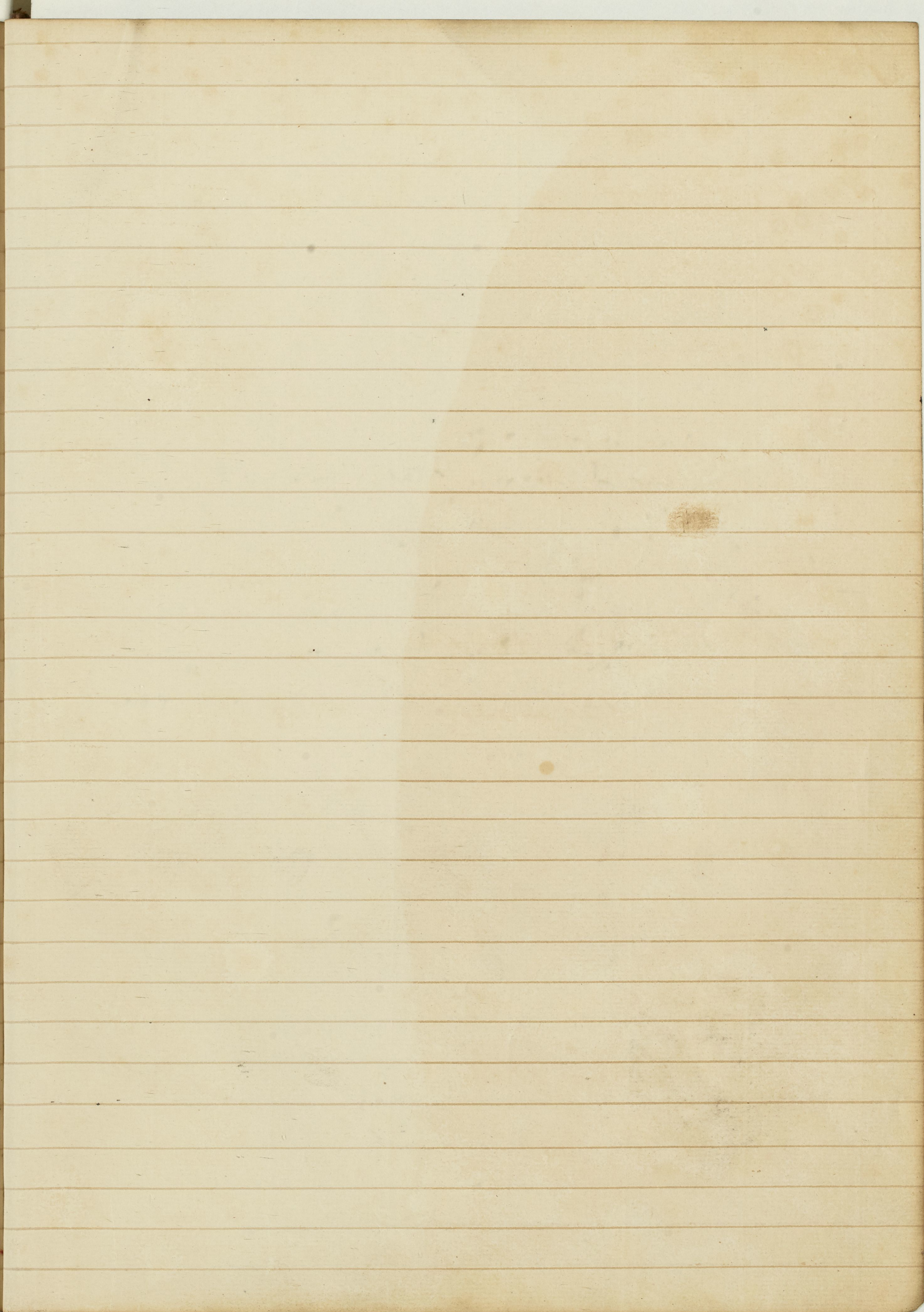

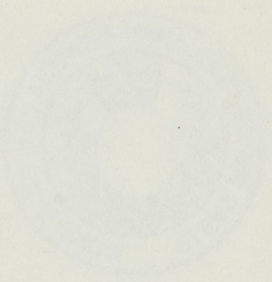

une armistice de

Gigon pile

Il fut sauvé par Ely

كتاب

عهدنامهٔ همايون

سعادتمقرون

نشان شریف عالیشان

سامی مکان سلطانی و طغرای غرای جهانستان خاقانی

نفذ بالعون الربانی حکمی اولدر که

چون حضرت حق جل وعلانک علو عنایت بی غایاتی وسرور انبیا
علیه وعلی اله واصحابه افضل التحایانک سمو معجزات کثیرة البرکاتیله
بنکه سلطان سلاطین خاقان خواقین تاج بخش
خسروان اورنک نشین ظل الله تعالی فی الارضین اولوب اشرف البلدان
والاماکن وابرک المداین والمساکن قبلۀ جملۀ اسلامیان محراب توجه عامۀ
دیانت عنوان اولان مکۀ مکرمه ومدینۀ منوره نک خادمی وقدس شریف
مبارکک حامی وحکمی وبلاد ثلثه معظمه که استانبول وادرنه وبروسه در
الترک وشام جنت مشام وولایت طرابلس شام ومصر نادرة العصر
نزهت ارتسام وکلیا عربستان وافریقیه وبرقه وقیروان وحلب ornement
شهبا وعراق عرب وعجم وبصره ولحسا ودیلم وخصوصا بغداد
دار السداد

دار السداد و رقه و موصل و شهرزور و دیاربکر و ذولقدریه و ارض

روم بهجت رسوم و سیواس وادنه و قرمان و قارص و چلدر و وان

وجزیرهٔ موره و کرید و قبریس و ساقز و ردوس و مغرب و حبش

و دار الجهاد جزایر و طرابلس غرب و تونس واق دکز و قره دکز و جزیره کرد

و سواحللری و دیار اناطولی و ممالك روم ایلی و جمیعا کردستان و روم

وترك و تاتارستان و چراکسه و قبارطیان و کورجستان و دشت قپچاق

و ایلات تاتاره دائر اول حوالیلرده واقع عموما صغناق و مملکت کفه

و اطرافنده واقع جملهٔ اویماقان و مصافاتیله عموما بوسنه و قلعه

بلغراد دار الجهاد و ضرب حکومتی وانده اولان قلاع و حصون و بلاد

ارنودلق و بالتمام افلاق و بغدان و جوانبلرنده واقع قلاع و تعریف

و توصیفدن مستغنی نیچه بلدان و بقاعك پادشاه معدلت پناه و شهنشاه

نصرت دستکاهی السلطان ابن السلطان والخاقان ابن الخاقان السلطان

الغازی محمود خان ابن السلطان مصطفی خان ابن السلطان محمد

خانم که منشور سعادت نشور سلطنتم توقیع رفیع سلطان البرّین

2

ایله موقّع ومزیّن ومثال بمثال خلافتم عنوان عظمت نشان خاقاه

البحرین ایله مطرّز ومعنوندر حضرت وهّاب مالك الرقاب تعالی شانه

عن شوائب الارتیابك كمال فضل وعنایتی ایله ملجاء سلاطین عالی تبار

وملاذ خواقین ذوی الاعتبار اولان عتبهٔ علیهٔ دولتمدارمزه افتخار -

الامراء العظام العیسویّه مختار الكبراء الفخام المسحیّه مصلح مصالح

جماهیر الطایفة النصرنیّه ساحب اذیال الحشمه والوقار صاحب دلایل

المجد والاعتبار فرانچه نك واكا تابع نیچه ممالك وسیعت المسالكك

پادشاهی حشمتلو اولو رغبتلو قدیمی صادق دوستمز اون بشنجی لویز

ختم الله عواقبه بالخیر والرّشاد واحسن الیه سبیل الصواب و

السّداد جنابلری طرفندن كمال خلوص فواد ومزید خصوصیّت وسداد

كیفیّتلرینك اشعار وایرادینی حاوی دربار خلافت قرار خسروانه مزه

نامهٔ دوستی علامه لری توارد ایمكدن ناشی مشارالیه جنابلرینك ذكر

اولنان نامهٔ ولاتمیمه لرین تبلیغ وتسلیم ایچون بالفیل ارباب

استشاره لرندن اولوب حالا آستانهٔ سعادتمزده ایلچیلك خدمتنده

اولان

اولان مقبول ومعتبر ومدبّر فراست گستر قدوة امراء الملة المسيحيه
عمدة كبرا الطايفة النصرانيّه لويز صالوتور ماركيز دويلنوف ختمت عواقبه
بالخير سدهٔ سنيّهٔ موهبت عنواه شاهانه مزه عرض واستيذاه ايلدكده
رسم ديرين دولت ابد قرين اوزره عوارف اذه خاقانی وعواطف رخصت
خروانمز موصل ومبذول قلنديغنه بناء مومی اليه پيشگاه سرير
سعادت مصير ملوكانه وعزّ حضور فائض النوّر شهريارانه مزده مظهر
تشريفات شهنشاهانه مزاولد قدنصكره مشار اليه جنابلرينك سالف البياه
نامهٔ ولا دايمه لرينی كتوروب تسليم ايتمكله قاعدهٔ قديمهٔ عثمانی و
ديدنهٔ مستديمهٔ جهانبانی اوزره دستور اكرم مشير افخم نظام العالم ناظم
مناظم الامم مكمّل ناموس السلطنة العظمی مرتّب مراتب الخلافة
الكبری المحفوف بصنوف عواطف الملك الاعلی وزير اعظم ستوده شيم
ووكيل مطلق فرخنده قدم الحاج محمد پاشا ادام الله تعالی اجلاله
مضاعف بالنصر والتأييد اقتداره واقباله وساطتيله ترجمهٔ مفهوم
مودّت مرسومی دخی پايهٔ سرير اعلامزه عرض وتلخيص اولنوب مضمون

موصول

محبت مشحوننده عهد پیشین و دور دیرینده الی هذا الحین آبای
کرام و اجداد عظاممز انار الله براهینهم حضراتی ایله حشمت اکتناه
فرانچه پادشاهلری ما بینلرنده منعقد اولان قدیمی دوستلق اسلوب
سابق اوزره مرعی اولمق اقصای آمال و منتهای مافی البالاری اولمقدن
ناشی فرانچه دولتنک ایلچیلری و قونسلوسلری و ترجمانلری و تاجرلری و سایر
رعایالری آسوده حال و مرفه البال مرعی و محمی قلنه‌لردیو بوندن اسبق
کریم الحیات نعیم الممات مرحوم و مغفور له جد امجدم سلطان محمد خان طاب
ثراه و نعم مثواه حضرتلرینک زمان میمنت نشانلرنده بیک سکسان درت
سنهٔ هجریه تاریخیله مورخاً تجدید اولنان عهدنامهٔ همایون ابهت /
نمونک اوان بهجت اقتران شهنشاهانه مزده دخی تجدید و تأکیدی و بو
دودمان شامخ الارکانه اولان وفور اخلاص و مزید علاقه و اختصاصه
بناءً بعض موادک ضم و الحاقیله دخی تنویر و تشییدی خصوصی یاد و تذکار
و بو کیفیاتی ایلچی موما الیه دخی وکلای دولت علیه‌مزه شفاهاً تقریر و
اشعار ایلدیکی محط علم عالم آرای اسکندرانه‌مز اولمغله از قدیم دولت علیهٔ

روز

روز افزون ایله فرانچه دولتی بیننده مرصوص ومأموره اوله بنیان حب و
ولا وبتخصیص هنگام خلافت ظفر آثار وایام سلطنت ابد قراریمزده دخی
خاصّة مشار الیه جنابلرینك طرفنده ظهورده كلان خلوص وداد پیرایه و
بو یله قدیمی اولان مصافات وموالاتك فیما بعد دخی یوماً فیوماً مستحكم و
استوار اولمسی ملحوظاتنه بناً انجاح ملتمساتلری حیز قبولده جلوه كر
اولوب دوستلق مراسمنك ثمره ونتیجه سی اولان تجارت امورینك ترویج و
تمشیتی وامدشد كانك ترفیه وامنیتلریچون تاریخ مرقومده بعض ضمیمه ایله
تجدید اولنان عهدنامهٔ قدیمه بتمامها طرف باهر الشرف شهنشاهانه مزدن دخی
مقرّر ومعتبر طوتیلدوغنده بشقه از قدیم ادای معتاد ومستدیم اولان
مصدریّه عفونه وتمشیّت امر تجارته ورفاهیّت احوال امدشد كانه
دائر نیجه حالات وكیفیات دخی دولت علیّه مز طرفنده بو دفعه
مأمور اولنلر ایله مذاكره وترتیبنه ومكالمه وتهذیبنه رخصت كامله
ومأموریّت شامله سی اولان ایلچی مومی الیه میانه لرنده بالدّفعات
بعد المذاكره انفع وانسب اولمق وجهیله تسویه وتعدیل وقرار داده

وتكميل اولنوب جمله سی ینه وزیر اعظم و وکیل مطلق مشار الیهك
وساطتلریله رکاب کامیاب خاقانیمزه عرض وتلخیص اولندقده مجدد
حشمت نصاب مشار الیه چاسارلرینك دوستلقده اولان ثبات وخلوص
ومشاهده اولنان صدق دروان ولا منصوصلرینه احتراماً جدیداً عقد
اولنان موادك دخی اجرا وانفاذیچون خط عنایت نقط شاهانه مزه مبتنی
اذن همایون موهبتمقرون ملوکانه مز ارزانی قلنوب بو وجهله فرمان
همایونمز شرفصدور بولمغله تجدیداً اولنان عهد نامهٔ سابقه لفظاً بلفظ
بعینها تماماً رتبهٔ مقدمه ده بسط وتقریر وبر وجه مشروح جدیداً
تعدیل وتسویه قلنان مواد لاحقه دخی درجهٔ مذیله ده ذکر وتحریر ایله
مجدداً اشبو عهد نامهٔ همایون عنایتمقرون شرفبخش املا وایلچی
مومی الیهك یدینه تسلیم واعطا اولنمغله فرمان همایون واجب الانقیادمز

---

١ بو وجهله موهبت ارای اصدار وایراد اولنور که فرانچه لودن قدس شریف
زیارتنه گلوب گیدنلر وقمامه نام کنیسه ده اولان رهبانلره دخل و

---

٢ وتعرض اولنمیه وفرانچه پادشاهی اولنلر قدیمدن استانهٔ سعادتمز
ایله

ایله دوستلق اوزره اولوب دوستلغه خلل ویرر بر وضعلری
اولمامغله مرحوم ومغفورله سلطان سلیم خان طاب ثراه زماننده
ممنوع اولان متاعدن پنبه و رشتهٔ پنبه و سختیان ویریله دیو حکم
همایون ویرلمش ایمش حالا آستانهٔ سعادتمزه اولان کمال اخلاص و
اختصاصلرینه بناءً اجداد عظاممز نوّر الله مراقدهم زماننده ممنوعاتدن ۱۱۲۷
آقچه‌لریله بالمومی وکون ویریلوب بر فرد مانع اولمیه دیو عهدنامهٔ همایونه
٣ قید اولمغین قدیمدن کماکان مقرّر طوتیلوب و ولایتلرنده آدملری و تجاری
کتوردکلری غروشدن ممالک محروسه‌مده اولان رسم آلنمامغله حالا دخی
طلب اولنمیه و غروشلرین آقچه قطع ایدرز دیو خزینه دارلر و ضربخانه
٤ امینلری دخل ایلمیه‌لر و فرانچه تجارندن بعضی حربی کمیلرینه کیروب
کندو ماللرنده تجارت اوزره ایکن حربی کمیده بولندیکز دیو کندولری اسیر
واثوابلرین کرفت ایلمک شرع شریفه مخالف اولمغین مادامکه کندو ماللرنده
تجارت اوزره اولوب قورصان کمیسنده فساد اوزره اولمیه‌لر اول بهانه
٥ ایله اثوابلری کرفت وکندولری اسیر اولمیه و فرانچه لودن بری ملک کمیسنه

حربي ولايتده ذخيره تحميل ايدوب ينه حربي ولايتنه كيدر ايكن اهل
اسلام كميلري راست كلدكلرنده دشمنه ذخيره ايلدرسز ديو كميسن كرفت و
٦ كندولرين اسير ايتميه لر و دكزلرده بري ممالك اسلاميه دن ذخيره آلوب
كيدركن كرفت اولندقده فرانچه لولرده كميده اولان اجيرلر اسير اولميه و
٧ فرانچه لولر اهل اسلام كميلرنده اختيارلريله ذخيره صاتون آلوب حربي
ولايتلرينه آلوب كتميوب كندو ولايتلرينه كيدركن اهل اسلام كميلري راست
كلدكلرنده اخذده صكره كمي يي كرفت وايچنده اولانلري اسير ايلميه لر وانك
٨ كبي فرانچه لولر اسير بولنور ايسه اطلاق اولنوب اثوابي ويريله و مشاراليه
فرانچه پادشاهنك رضاسي اوزره تاجرلري ولايتلرنده كتوردكلري و آلوب
كتدكلري متاعده قديمده نه بهايه طوتوب كمرك آلنه كلديسه ينه اول
٩ منوال اوزره آلنوب زياده بهايه طوتلميه و بيع ايچون اخراج اولنان متاعده ماعدا
اخراسكله يه كتمك استدكلرنده متاعلرنده كمرك طلب ايلميه لر و اخراسكله يه
١٠ ايلتمكه مانع اولميه لر و حادث اولان قصابيه ورفت و باج و
يساق قوني و اوچيوز آقچه ده زياده سلامتلك رسمي طلب اولنميه

جزاير

11 جزایر غرب قورصانلری لیماننه وارد قلرنده رعایت اولنوب باروت و
قورشون ویلکن و سائر آلات ویریلوب لکن بزبورلر فرانچه تجارینه راست
کلدکلرنده اسیر و مالرین غارت ایدرلر ایمش مرحوم جد بزرکوارمز طاب ثراه
زماننده بالدفعات تنبیه اولنوب متنبه اولمیوب تعدی اوزره ایمشلر
بو خصوصه دخی رضای همایونم یوقدر اولمقوله فرانچه لو اسیر وار ایسه
اطلاق اولنوب مالری بیقصور ویریله من بعد متنبه اولمیان قورصانلرک
شناعت ایدکن مشارالیه نامه ایله اعلام ایلدکده قنغی بکلربکی زماننده
اولور ایسه اول بکلربکی معزول اولوب غارت اولنان آلاتلری تضمین
ایتدوریله بو خصوص ایچون دفعاتله تنبیه اولنمشکن مقید اولمدقلری اجلدن
امر شریفه امتثال اتمزلر ایسه انلوردنی فرانچه ولایتینه وارد قلرنده فرانچه
پادشاهی طرفندن قلعه لرینه و لیمانلرینه قبول ایلمیوب فسادلرین دفع ایچون
تقیید ایلدکلرنده عقد اولنان عهده خلل ویرمز دیو اجدادمز زماننده
ویریلان حکم شریفک مضمونی کماکان مقرر اوله و بو بابده مومی الیهک
12 شکر و شکایتی مقبول همایونم اوله و جزایر و تونسه تابع اوستورغه

کورفزی نام محللرده اجداد عظام طاب ثراهم زمانلرنده
فرانچه‌لو مرجان و بالق صید ایلملریچون حکملر ویرلمش اولدن جاری
اولان عادت اوزره اول محللرده کماکان بالق و مرجان صید ایلیه‌لر
١٣ وخارجدن کمسنه‌یه دخل ایتدرلمیه و ایلچیلری خدمتلرنده اولان
ترجمانلری اولیکلدوکی اوزره خراجدن و قصابیه‌دن و سائر
١٤ تکالیف عرفیه‌دن معاف اوله‌لر و فرانچه تجاری کمیلرینه تحمیل
ایلدکلری متاعدن و بعض ذمیلر کندو کمیلریله حربی ولایتنه
الدوب کتوردکلری متاعدن ایلچیلرینه و قونسلوسلرینه عائد
اولان رسملرین و بایلاج حقلرین بیقصور ویروب عناد و
١٥ مخالفت ایلمیه‌لر و فرانچه‌لولرک بربری اراسنده قان ویاخود
آخر شناعت واقع اولورایسه ایلچیلری و قونسلوسلری ایینلری
اوزره کوروب فصل ایدوب ضابطلردن برفرد دخل و تعرض ایلمیه‌لر
١٦ و تاجرلرینک احوالی ایچون نصب ایلدکلری قونسلوسلردن بعض کمسنه‌لر
دعوی ایتدکلرنده کندولرین حبس ایدوب اولرین مهرلیوب

تعدی

تعدّی ایتمیه‌لر قونسلوسلریله دعواسی اولنلرک خصوصی آستانۀ
سعادتمدن استماع اولنه ذکر اولنان موادک خلافنه مقدّم و مؤخّر امر
شریف ابراز اولنور ایسه استماع اولنمیوب عهدنامه همایون موجبنجه عمل
اولنه ومشار الیهک سلسلۀ نسلی ملت مسیحیه وملوک طوائف ١٧
عیسویّه میاننده مشهور اولان قراللر وبانلودن مقدم مقالید حکومت
مفوّض ومسلّم اولدیغندن ماعدا آبا واجداد عوالی نژادمزک زماننده
بو آنه کلنجه عتبۀ علیه عدالت عنوانمزه دخی جمله قراللردن زیاده
خلوص بال ایله دوستلق ایدوب شمدیه دک مابیننده نقض عهد
اماه ونکث میثاق ایماه واقع اولمیوب سدّۀ سعادتمزه کمال
اخلاص ایله اختصاصده ثابت قدم وراسخ دم اویلکلدوکی اجلدن
آستانۀ سعادت آشیانه‌مزده مقیم اولان فرانچه ایلچیلری دیوان
بلند ایوانمزه کلدکلرنده ووزرای عظام ومشیران ذوی الاحترامزه
وارد قلرنده اسپانیه وسائر قراللرک ایلچیلرینک اوزرلرینه قدیمدن
اویلکلدوکی اوزره تقدّم وتصدّر ایلیه‌لر وهدایا ولباسلری و ١٨

ومأكولات ومشروباتلری مهمی ایچون اقچه لریله کتوردکلری نسنه لردن
کمرك وباج طلب اولنمیه وبندرلرده اولان بایلوسلری دخی اسپانیه و
سائر قرالارك بایلوسلرینه استانهٔ سعادتمده جاری اولدیغی اوزره
١٩ تقدم وتصدر ایلیه لر وفرانچه لولرك کندو مماللری وسائر اثوابلریله قلیون
وغیری کمیلری جمیع زمانده اسکله لره ولیمانلره وسائر ممالك محروسه مزه
اشلیانلر امن وامان اوزره کلوب کیدوب انلر کبی دریاده فرتنه مضایقه
ویروب کمیلرینه معاونت لازم اولدقده اول محلده حاضر بولنان اکر خاصه
کمیلر خلقیدر واکر غیریدر معاونت ومظاهرت ایلیه لر وقالیونلرینك
سرداری وروساسنك مختاری قپودانلرینك قایمقامی رعایتنك اهتمامی
خصوصنده دقیقه فوت اولنمیوب واقچه لریله زاد وزوادهلری تدارکنده
سعی واهتمام ایلیه لر واکر شدت روزکار ایله دکز کمیلرین قره یه اتارسه
بکلر وقاضیلر وغیری لر معاونت ایدوب قورتیلان اثواب واموال کیرو
٢٠ کندولرینه ویریلوب دخل اولنمیه وبالجمله اکر قوریده واکر دریاده کندو
حالنده یوریان فرانچه لولوب امن وامان اوزره کلوب کیدن تجار طایفه سی
واول

واول دیار تاجرلری وترجمانلری وسائر آدملری دریاده وقره ده
ممالك محروسه مه كلوب بیع وشرا وتجارت ایلیوب شولكی رسوم
عادیه وقونسلوسلق حقیدر عادت وقانون اوزره ویردكلرندن
صكره كلشده وكیدشده قپودانلرده ودریاده یوریان خاصه وكوكللو
رئیسلرده وغیریده وعسكریده كمسنه مانع اولمیه وتجار طائفه سنك ٢١
رضالری یوغیكن بعض متاع جبرًا اوزرلرینه براغیلوب تعدی اولنمیه
وفرانچه لوده بری مدیون اولسه بورجلوده طلب اولنوب اكر كفیل ٢٢
دكل ایسه اخر كمسنه طوتیلوب طلب اولنمیه واكر مرد اولسه اثواب
واموالنه كمسنه دخل ایتمیه كیمه وصیت ایدرایسه اكا ویریله اكر
وصیتسز مرد اولورسه قونسلوسلری معرفتیله اول یرلو یولداشنه
ویریله بیت المالجیلر وقساملر دخل ایلمیه فرانچه تاجرلری وترجمانلری ٢٣
وقونسلوسلری ممالك محروسه مده بیع وشرا وتجارت وكفالت
خصوصلرنده وسائر امور شرعیه ده قاضی یه واروب ثبت سجل
ایتدیروب ویا حجت الدلر صكره نزاع اولورایسه حجت وسجله

نظر اولنوب موجبیله عمل اولنه اکیسنده بری اولمیوب مجرّد شاهدِ زور
اقامت ایدوب خلاف شرع شریف نسنه دعوی ایدرلرسه باداکه
قاضیلرده حجّتلری اولمیوب ویاخود سجلّده مقیّد بولنمیه انک کبی
تزویر ایدرلمیوب خلاف شرع شریف اولان دعوالری استماع اولنمیه و
بعض کمسنه‌لر بزه شتم ایلدیکز دیو مجرّد جلب واخذ ایچون خلاف
شرع شریف رنجیده ایدرلرایسه منع و دفع اولنه بونلرده بری دین
ایدنسه ویاخود بر وجهله متّهم اولوب غیبت ایلسه انک ایچون
٢٤ کناهسز کفیل اولمیاه اخر کمسنه رنجیده اولنوب طوتلمیه و فرانچه
متعلّق اسیر بولنور ایسه ایلچیلری و قونسولسلری تعیین ایلیوب
فرانچه لودردرلرسه انلرکبیلر صاحبلری ویا وکیللرینه سدّ سعادتمه
کوندریله قضیه سی کوریله فرانچه لوده ممالک محروسه مده تمکّن ایدنلرده
٢٥ خراج طلب اولنمیه اسکندریّه وطرابلس شام وجزایر و سائر یرلرک
اسکله‌لرنده نصب اولنمش قونسولسلرینه یرینه اول خدمت
عهده سنده کلور برادملرین تعیین ایدوب کوندردکلرنده کمسنه
مانع

مانع اولمیه و تکالیف عرفیه دن معاف اوله فرانچه تجاری ایله بر کمسنه نك ٢٦
نزاعی اولسه قاضی یه وارد قده فرانچه لونك ترجمانلری حاضر بولنمز ایسه
قاضی دعوالرین استماع ایتمیه اگر ترجمانلری مهم مصالحده ایسه گلنجه توقف
اولنه اما انلر دخی تعلل ایدوب ترجمانمز حاضر دگلدر دیو عوق ایتمیوب
ترجمانلرین احضار ایلیه و اگر فرانچه لولرك بری بری ایله نزاعلری اولسه ایلچیلری
و قونسلوسلری عادتلری نجه گوروب فصل ایدن کمسنه مانع اولمیه و فرانچه ٢٧
گمیلری عادت و قانون اوزره استانبولده آرانوب گتدکدنصکره قانون
قدیم اوزره بر دخی بوغاز حصارلری اوکنده آرانوب اجازت ویریلور ایمش
حالا قانون قدیمه مخالف بر دخی گلیبولیده آرانور ایمش من بعد عادت
قدیمه موجبنجه بوغاز حصارلری اوکنده آرانوب گیده و ممالك محروسه مدن ٢٨
دریایوزینه چقان گمیلر و قدرغه لر و دونانمالر دریاده فرانچه گمیلرینه بولشدقده
بری بری ایله دوستلق ایدوب ضرر و زیان ایتمیوب مادامکه کندو رضالری ایله
هدیه ویرمیه لر جبراً آلات و اثوابلرین و امرد اوغلانلرین و غیر نسنه لرین
آلوب تعدی ایتمیه لر وندکلویه ویریلان عهدنامه همایونده مسطور اولان ٢٩

خصوصلر فراغتیله حقلرنده دخی مقرر اولوب شرع قویم وعهدنامهٔ همایونمه

٣٠ مغایر کیمسنه مانع ومزاحم ومتخاصم اولمیه مزبور قالیونلر وکمیلر ممالک

محروسه‌مه کلدکلرنده حفظ وصیانت اولنوب آمن وسالم کیروکیدنلر و

اکر اثواب واموال یغما اولنمش بولنور ایسه غارت اولنان اثواب واموالک

وآدملرینک ظهوره کلمسی بابنده سعی واقدام اولنوب اهل فساد هرکیم

٣١ اولور ایسه اولسوه کرکی کبی حقلرنده کلنه بکلربکیلر وسنجاق بکلری

وقپودانلر قوللرم وقاضیلر وامینلر وخاصه وکوکللو رئیسلر وعموما ممالک

محروسه‌م اهالیسی اشبو عهدنامهٔ همایونمک مضمون معدلت مقرونی

ایله عمل ایلیوب قطعا خلافنه جواز کوسترلمیه شویله‌که فرمان قضا

جریانمه مخالفت ومعاندت اوزره اولوب ساعی بالفساد اولان طائفهٔ

طاغیه‌دن اوله‌لر اول مقوله‌لره آمان وزمان ویرلمیوب حقلرنده کلنه‌که

سائرلرینه موجب عبرت واقع اوله وبالجمله مرحوم ومغفورله سلطان

سلیمان خان واجداد عظامم انار الله تعالی براهینهم زمان شریفلرنده

عنایت اولنان عهدنامه‌لر موجبنجه عقد اولنان عهد وامانه مخالف اصلا

دخل

دخل وتعرض ایتدرلمیه وبونده آقدم آستانهٔ سعادتمده مستقل بر
ایلچیلری اولمیان حربی طائفه فرانچه پادشاهی بیراغی آلتنده تجارت و
زیارت ایچون ممالک محروسه مه کلوب کتمکه اجداد عظامم طاب ثراهم
زمانلرندن اذن همایون ویریلوب فرانچه لولین ویریلان عهدنامه لرنده دخی
مسطور ایکن بعده بعض علت سببی ایله طائفهٔ مزبوره ممالک محروسه مه
کلیت اوزره کلمکدن منع وعهدنامه لردن اخراج اولنمشلر ایدی مقدما
مشار الیه فرانچه پادشاهی سدهٔ سعادتمایلرینه نامه کوندروب حربیلر
تجارتدن منع اولندقلری تقدیرجه قدس شریف زیارتنه اولدن واره کلدکلری
اوزره واروب کلوب رنجیده اولنمیه لر وبعد زمان طائفهٔ مزبوره یه تجارت
ایچون ممالک محروسه مه کلوب کتمکه رخصت ویریلور ایسه اولزماندن برو
کیرو فرانچه بیراغی آلتنده کلوب کیدوب تجارت ایده لر دیو التماس ایتمکین
موعی الیه فرانچه پادشاهنک آباعن جد اجداد عظامم زماننده الی هذا
الآن عتبهٔ علیه مه من اولاه قدیمی دوستلغنه رعایة رجاسی مقبول
همایونلری اولوب فرمان عالیشانلری شویله صادر اولمشکه ملت نصارادن

e

مشارالیه فرانچه پادشاهی ایله دوستلق اوزره اولان حربلردن قدس شریف
زیارتنه عزیمت ایلیانلر اولدن کله کلدکلری اوزره کیر و امن وامان ایله کند و
حاللرنده کلوب کیدوب زیارت ایتمک استدکلرنده کلشده و کیدشده رنجیده
ورنمیده اولنمیه لر و بعد زمان طائفهٔ مزبوره ممالک محروسه مه تجارت
ایچون کلوب کتمکه اذن همایون ویرلمک اقتضا ایدرایسه اول زمان ملوب
سابق اوزره فرانچه پادشاهی بیراقی آلتنده کلوب کیدوب آخرک بیرقی آلتنده
کلوب کتمکه قطعا رضا کوسترلمیه دیو وجه مشروح اوزره قدیمدن اجداد
عظام زمانلرندن بوآنه دکین اللرنده اولان مفصل ومصرح عهدنامهٔ
همایونلری تجدید وفیما بعد ذکر اولنان موادی الحاق اولنمغه خط همایونله
صادر اولان فرمان عالیشان موجبنجه جمله دن بری فرانچه یه تابع اولان
پسقپوسلر وسائر فرنک مذهبنده اولان رهبان طائفه سی هرنه جنسدن
اولور ایسه اولسون ممالک پادشاهینده قدیمدن اولدقلری یرلرده کند و
حاللرنده اولوب آیینلرین اجرا ایلدکلرنده کمسنه مانع اولمیه و قدس شریف
داخلنده وخارجنده وقمامه نام کنیساده قدیمدن اولیکلدوکی اوزره
تمکن

تمكن ایلمیه فرنك راهبلرینك حالا ساكن اولوب اللرنده اولان

زیارتكاهلرینه كماكان فرنك راهبلرینك اللرنده اولوب كسنه دخل دیار تكالیف بینه

ایلمیه و تكالیف طلبیله رنجیده ایلمیه لر و دعوالری ظهور ایلدكده محللنده

۳۴ فصل اولنمازایسه آستانهٔ سعادته حواله اولنه و قدس شریفه وارن

فرانسز و انلره تابع اولان هرنه جنسدن اولور ایسه وارمدن و كلمدن

۳۵ كسنه دخل ایلمیه غلطه ده اولان یزویت و قپوچین نام ایكی فرانچه

رهبان طایفه لری قدیمدن اللرنده اولان ایكی كلیسه لری ینه اللرنده

ضبط و تصرفلرنده اولوب اول كلیسالرك بری احراق اولنمغله اذن

شرعله تعمیر اولنوب ینه كالاول قپوچین اللرنده اولوب رنجیده اولنمیه لر

كذلك ازمیرده و صیدا ده و اسكندریه ده و سایر اسكله لرده اولان

فرانسز طائفه سنك كلیسالرینه دخل و رنجیده اولنمیه و بو بهانه

۳۶ ایله اقچه لرین المیه لر و غلطه ده اولان بیمارخانه لرنده كندو حالللرنده

۳۷ انجیل تلاوت ایلدكلرنده رنجیده اولنمیه لر فرانچه تجاری ممالك محروسه یه

كتوردكلری و آلوب كوتوردكلری امتعه ده قدیمدن بوآنه دكین یوزده

بش

بش ویروب لکن دولت علیه نك قدیمی دوستلرندن اولمغله یوزده
اوچ کمرك ویرمك اوزره مجدداً اللرنده اولان عهدنامهٔ همایونلرینه
الحاق اولنمق بابنده استدعای عنایت ایتمکین رجالری حیز قبولده
واقع اولوب وجه مشروح اوزره ویروب زیاده طلب اولنمیه و
کمرکلرین ادا ایلدکلرنده ممالك محروسه ده جاری اولان نقود خزینهٔ
عامره یه آلندیغی منوال اوزره آلنوب نقصان و زیاده طلبیله رنجیده
٣٨ اولنمیه لر و استانهٔ سعادتده ایلچیلری و قونسلوسلری و کتخدالری
اولمیان پورتقال و چچیلیه و قاتلان و مسنه و انقونه و سائر حربی
طائفه سنده فرانچه پادشاهنك بیراغی آلتنده قدیمده کلدکلری اوزره
اختیارلریله کلنلر کندو حاللرنده اولوب صلح و صلاحه مغایر وضع
و حرکت صادر اولمدقچه سائر فرانسزلر کبی کمرکلرین ویروب کمسنه
٣٩ دخل ایلمیه مصدریه یی انکلتره تجاری ویردکلری اوزره انلر دخی
استانبولده و غلطه ده اولان مصدریه جیلره ویروب زیاده طلبیله
رنجیده اولنمیه و امتنا زیاده کمرك تحصیلی ایچون متاعلرین زیاده بهایه
طوتترلر ایسه

طوترلر ایسه آقچه یرینه متاع آلوب مخالفت ایلمیه لر و بر کره گمرکی ادا اولنمش
ایپک و چتک تکرار گمرکی طلب اولنمیه و گمرکلرین امنا الدقلرندن اداتذکره لرین
ویروب آخر اسکله یه گوتورمکه مانع اولمیوب و تکرار بر اسکله ده دخی گمرک
٤٠ طلبی ایله رنجیده اولنمیه و فرانچه قونسلوسلری و آنلره تابع اولان رهبان و
تجار طائفه سی و ترجمانلری کندو نفسلریچون معتاد معینه قدر اولرنده
شیره صقوب و طشره ده خمر کتوروب استعمال ایلدکلرندن رنجیده اولنمیه لر
٤١ و درت بیک آقچه دن زیاده اولان دعوالری دیوان همایونده استماع اولنوب
٤٢ غیری یرده استماع اولنمیه و فرانچه لولر اولدیغی محللرده قان واقع اولسه اول
محللرده بولنان فرانچه لولر مادامکه اوزرینه بر نسنه ثابت اولمدقچه جریمه
٤٣ نامی ایله من بعد رنجیده و رمیده اولنمیه و ایلچیلری خدمتنده اولان ترجمانلر
فرانچه لوره عنایت اولنان معافیت آنلرک حقنده دخی مقرر اوله دیو بالاده
اشارت اولندیغی اوزره جد امجدم مرحوم مشار الیه حضرتلرینه هنکام
خلافتلرنده تجدید اولنان اشبو عهدنامه قدیمه یی مقبول و معتبر و مرعی
و مقرر طوتدیغمده غیری بو دفعه عقد و تنظیم و عهدنامه قدیمه مذکوره یه

ضمّ و الحاق ايله تسويه و تتميم قلنان موادّ ملتمسهٔ آتيه دخي بو سياق اوزره

٤٤ شرح و بيان اولنوركه حشمتلو فرانچه پادشاهنك ايلچيلري و قونسلوسلرينك

تقدّم و تصدّري ايچون بونده اقدم عقد اولنان موادّك مفهومنده ماعدا

طرف دولت دايم القرارمده مشار اليهم جنابلرينه پادشاهلق القابي از

قديم اطلاق اولنمغله ايلچيلري و قونسلوسلري دخي اشبو القابه مناسب اولان

٤٥ التفات ايله در دولت عليه مده ملتفت و معامله اولنه لر حشمتلو فرانچه

پادشاهنك ايلچيلري و قونسلوسلري ديلدكلري ترجمانلري استخدام و

استدكلري ساقچيلري اعمال ايدوب بو خصوصده كندولره مناسب

٤٦ اولميانلري استخدام ايله ديو جبر اولنميه لر اصل فرانچه لودن بولنان ترجمانلر

ايلچيلرك و قونسلوسلرك وكيللري اولمغله ترجمه لرينك صحّت و حقيقتي اوزره

ايراد و وظيفه لريني اجرا ايلدكلرنده مواخذه و حبس اولنميه لر و بر خصوصده

تقصيراتلري ظهور ايدر ايسه ايلچيلري و قونسلوسلري طرفلرنده تاديب

٤٧ اولنوب آخر طرفدن رنجيده اولنميه لر دولت عليه ملك رعاياسنده اولوب

ايلچينك سراينده خدمت ايدنلردن يالكز اون بش نفر خدمه تكاليفده

معاف

٤٨ معاف اولوب رنجیده اولنمیه لر دولت علیه مک زیر حکمنده اولان کرک اهل اسلام
وکرک رعایاده هر کیم اولور ایسه فرانچه وی الاصل اولان فرانچه قونسولسلرینی مادام ترجمانلری
بولنمدقجه مرافعه یه جبر اتمیوب قونسولسلرینک تعبیر ایلدکلری ترجمانلر ایله حین
٤٩ اقتضاده مرافعه اوله لر فرانچه قونسولسلری و فرمانلی اولان وکیللری از قدیم معتاد اوزره ساکن
اوله کلدکلری یرلرده رسم اوزره بیراقلرینی دیکمکه ولات و حکام وسائر ضابطان
٥٠ طرفلرندن ممانعت اولنمیه قونسلوس قپولرینده امنیتی ایچون قونسلوسلرك التماس
ایلدکلری یساقجیلر تعیین اولنمسی جائز اوله و بو مقوله یساقجیلر اوطه باشیلری
وسائر ضابطلری طرفلرندن صیانت و حمایت اولنوب و بو خصوص ایچون
٥١ یساقجیلردن بردرلو ویرکو و عبودیت طلب اولنمیه قونسلوس و ترجمان و
سائر فرانچه لویه تابع اولنلر کندو استعماللری ایچون ساکن اولدقلری اولرینه
اوزوم کتوردوب شیره صقدقلرنده و آخر طرفدن ذخیره لری اولمق اوزره
کندولرده کلان خمرك نقل و ادخالنده یکیچری اغاسی و بوستانجی باشی و
طوپجی باشی و ویودکان وسائر ضابطان طرفلرندن بردرلو ویرکو و رسم
طلب اولنمیوب بو خصوصده سلاطین ماضیه ده ویریلان و الی الآن

٥٢ ویریلان اوامرک مفهوماتی اوزره عمل اولنه قونسلوسلرک وتجارک سائر
ملل نصارا قونسلوس وتجاری ایله بینلرنده نزاع واقع اولدقده طرفینک
رضا وطلبلریله دعوالری آستانۀ سعادتمده مقیم ایلچیلرینه حواله اولنمغه
جواز ویریلوب ومادام مدعی ومدعی علیهک رضالری اولمیه بو مقوله
بینلرنده اولان دعوالری ولاة وحکام وقضاة وضابطان وکمرک امناسی
٥٣ بزلر استماع ایدرز دیو جبر ایلمیه‌لر فرانچه تجارنده و فرانچه‌لویه تابع اولنلردن
برینک افلاسی ثابت وظاهر اولدقده آنک حقلری اولانلره قلان آلیانده
بورجی ادا اولنوب داینک النده مادامکه فرانچه ایلچیلری وقونسلوسلری
وترجمانلری وسائر فرانچه‌لولردن برینک معمول به تکفل سندی اولمیه
اوبابده فرانچه ایلچیلری وقونسلوسلری وترجمانلری وسائر فرانچه‌لولر
٥٤ تضمین ادعاسیله مؤاخذه اولنمیه‌لر قورسان تقیاسنک وسائر دولت
علیّه‌مه خصومت اوزره اولنلرک طرفلرنده ممالک محروسه‌م ساحلنده
برینه ایصال خسارت کورینور ایسه اوخصوصده مقدّما ویریلان اوامرک
مفهوملری اوزره فرانچه قونسلوسلری وتجاری رنجیده وتعدّی اولنمیه‌لر
وازباندید

وازباندید تعبیر اولنان اشقیاده طرفینك صیانت وامنیتی اومقوله اشقیانك
معلوم اولملرینه دخی توقف ایتمکله فی الجمله بلنملری ایچون فیما بعد غرب اوجقلرینك
وسائرلرك قورسان سفینه لری دولت علیه مك اسکله لرینه کلدکلرنده حکام و
ضابطان طرفلرندن یول کاغدلرینه دقت ایله نظر اولنوب بو خصوصده مقدما
ویریلان اوامر کما فی الاول مرعی طوتیله ولکن شول شرطله که دولت علیه مك
اسکله لرینه فرانچه بیراغیله کلان سفاین دخی صحیح فرانچه لو اولدقلری فرانچه
قونسلوسلرنده کذلك دقت ایله نظر وبیان اولنوب بر وجه محرر بعد التفتیش
کلان سفینه نك کیفیتی امنیت طرفین ایچون کرك ذکر اولنان حکام وضابطان
وکرك فرانچه قونسلوسلری بربرلرینه لساناً وبالاقتضا تحریراً اخبار ایلیه لر
دولت علیه م ایله فرانچه دولتی ماتقدمده مصافات وموالات اوزره اولوب 55
وبتخصیص بو اثناده وقوع بولان مصالحه لرده حشمتلو فرانچه پادشامنك
ودولتنك سعی بلیغی درکار اولمق حسبیله بعض مناسب اولان خصوصلره
مساعده اولنمق تأکید موالاته دلالت وبونده بویله دخی ایفای مراسم
مصافاته باعث وبادی اوله جق حالت اولمغله ایمدی فرانچه اسکله لرنده

تحميل و صحيح فرانچه سفينه سى و بيراغيله و صحيح فرانچه تجارتى دفتريله
آستانهٔ سعادتمه كلوب و آستانهٔ سعادتمده كذلك صحيح فرانچه سفاينى ايله
فرانچه مملكتنه كيده اشياده رسم كمرك و سلامت اقچه سى مقدّما ويريلاه
عهدنامهٔ همايون موجبنجه ادا اولندقده صكره بو مقوله اشيا فرانچه لو ايله
اخرك بيننده بيع و شرا اولندقده بر درلو بهانه ايله مصدريّه طلب اولنماق

٥٦ اوزره يالكز مصدريّه مادّه سى معاف و معفو اولمشدر فرانچه تجارى و اكا
تابع اولنلر كندو مملكتلرنده تجارته متعلّق اشيا اولمق اوزره ممالك محروسه‌مه
كتوردكلرى و بونده اولان يره آلوب كوتوردكلرى امتعه ايچون يوزده اوچ
رسم كمرك ويرملرينه مساعده اولنمغله مقدّما ويريلاه عهدنامهٔ همايون
موجبنجه پنبه و رشتهٔ پنبه و سختيان و بال مومى و كون و ايپك مقوله
سنده بشقه اوته ده بر و سفينه لرينه تحميل و ممنوعاتده ماعدا الوب
ولايتلرينه كوتورمك اوزره كمرك امناسنك تعريفه تعبير ايلدكلرى ممهور
دفترلرنده تصريح اولنان اشيا و امتعه نك دخى رسم كمركلرى عهدنامهٔ
همايون موجبنجه ادا اولندقده وضع و تشخين اولنمغه تعرض اولنميه
فرانچه

فرانچه تجاری عهدنامهٔ همایون موجبنجه یوزده اوچ کمرکلرین کمرک امنالرنه ادا ٥٧
ومعتاد اوزره ادا تذکره سن اخذ و ارائت ایلدکلرندن معتبر اولوب تکرار رسم کمرک
طلب اولنمیه و کمرک امنالرنك بعضیلری طمعلرندن ناشی صورتا یوزده اوچ و
معنی ازدیاد اخذدن خالی اولمدقلری و امتعه نك قیمتلرنده دخی تفاوت وقوعی
درکار اولدیغندن بناءً استانبول کمرکنك تعریفه تعبیر اولنان دفترنده چوقه
اجناسنك وکذلك بعض اسکله لرده وحلبده اولان تعریفه لرده مذکور امتعه نك
کمرکلری یوزده اوچی تجاوز ایلدیکی اثرها اولنمغله فیما بعد کتوردکلری چوقه نك
کمرکی عهدنامهٔ همایون موجبنجه یوزده اوچی تجاوز اتمامك اوزره قطع نزاع
ایچون تعریفه لر تصحیح اولنمق جایز اوله وکتوردکلری اشیالرینی دخی دولت
علیه م رعایاسندن و تجارندن دیلدکلرینه بیع و فروخت ایلمك مراد ایلدکلرنده

بر آلورز دیو آخرلر تعرض و نزاع ایلمیه لر فرانچه تجارینك کرك فرانچه و کرك تونس ٥٨
طرفلرندن کتوردکلری فس ازمیره داخل اولدقده ازمیر میوه کمرکی امینی فسلرك
کمرکنی بن آلورم دیو هر بار نزاع ایدر ایمش بو ماده برحسن قلبه افراغ اولنمق
لازم کلمکله فیما بعد فرانچه تجارینك کتوردکلری فس مادامکه ازمیرده

فروخت اولنمیه امین مذکور طرفندن کمرك مطالبه اولنمیه واکر ذکر اولنان فس
انك فروخت اولنور ایسه بر وجه معتاد رسم کمرکی امین مذکور طرفندن آلنه
واکر سالف الذکر فس آستانه یه کلور ایسه بیوك کمرك امیننه معتاد اوزره رسم کمرکی
٥٩ ادا اولنه فرنچه تجاری ممنوعاتدن ماعدا تجارته متعلق اشیالری ایله ممالك
محروسه مدن برًّا و بحرًا و کذلك طونه ایله نهرًا دوتلق اتنلسندن مسقو و اورس
وغیری مملکتلره کیدوب و ذکر اولنان یرلردن ممالك محروسه مه کتوروب بیع و
شرا ایلدکلری اثناده سائر مستأمن طائفه سندن ویریله کلان کمرك و رسوم هر نه
ضده
٦٠ ایسه بونلرك طرفندن دخی ادا اولنه قدیم بوجه مداخله اولنمیه اصحاب اغرا
بعضیلری فرانچه تجارینه خلاف عهدنامه تعرّض مراد ایدوب و اجرا ایدمدکلرنده
ناشی تجار مرقومه نك تجارتلرینه خلل ویرمیرچون وقت وقت بلا صلاحیّت
سمسارلرینه تعدّی ایلدکلری اشها اولنمغله فرانچه تجارینك مصالحی ایچون تجّار
بیننده واروب کلان سمسارلره بردرلو تعدّی اولنمیوب استعمال ایلدکلری سمسارلر
نه ملتدن اولور ایسه کمسنه جبرًا ممانعت و مداخله ایلمیه و یهودی طائفه سندن
و سائرلردن بعضیلری سمسارلغه وارث اولمق ادّعاسنده اولدقلرندن فرانچه
تجاری

تجاری دیارکلری کمسنه لری استخدام ایدوب وخدمتندن بولنانلر طرد ویاخود مرد
اولدقلرندن یرلرینه کلانلردن خلاف معتاد کدك وحصه طلب ایلمیه لر وخلافنه
حرکت ایدنلرك حقلرنده کلنه فرانچه سفاینده تجارته متعلق تحمیل اولنان ٦١
اشیاده فرانچه ایلچیلرینه وقونسلوسلرینه قونسلاته رسمی وبایلاج تعبیر اولنان
عوائد ادا اولنمیچون بونده اقدم عقد اولنان موادده اکرچه تصریح اولنمشدر
لکن بوخصوصده دولت علیه‌م تجارنده و رعایلرنده رسم مرقومك اداسنه تعلل
ومعارضه اولندیغی اظهار اولنمغله دولت علیه‌م تجاری و رعایاسی طرفلرندن ومعا
فرانچه سفاینده تجارته متعلق تحمیل اولنوب کمرك آلنه کلان اشیاده حین مقاوله
نولسفینه یه داخل اولمیانلرینك برموجب عهدنامه قونسولاته رسمی ادا اولنمدقجه
اشیای مرقومه کمرکده اخراج اولنمامق اوزره موکد امر و تنبیه اولنه ممالك
محروسه مده میوه مقوله سنك کثرتی اولمغله قورویمش انواعنك کثرتی سنه لرنده ٦٢
بردفعه فرانچه دولتنده ایکی یا اوچ قطعه سفاین کلوب ذکر اولنان میوه ده
یعنی انجیر وقورو اوزوم وفندیق واکا مانند میوه انواعنده هرنه ایسه
اشترا و کمرکلرن عهدنامه همایونم موجبنجه ادا وبعده سفاین مذکوره یه

تحمیل و نقل اولنملرینه ممانعت اولنمیه فرانچه سفاینی قبریس جزیره سنده و دولت
علیه سه تابع اولان سائر اسکله لرده مسلمین الدیغی اوزره توز اشترا و تحمیل ایلمك
مراد ایلدکلرنده حکام و ولاة و قضاة و سائر ضابطانده ممانعت اولنیوب بونده
اقدم ویریلان و بو دفعه تجدید اولنان عهدنامهٔ همایونم موجبنجه محمی قلنه لر

٦٣ فرانچه تجاری و اکا تابع اولنلر فرانچه ایلچیلرینك و قونسلوسلرینك اعلام کاغدلری
اوزره یدلرینه آلدقلری مرور نامه لر ایله یوریوب و امنیت و راحتلری ایچون
قاعدهٔ مملکت اوزره کسوه کیوب ممالك محروسه مده کار و کسب ایلدکلرنده
او مقوله کند و حاللریله گزنلر جزیه و سائر تکالیف ایله رنجیده اولنیوب و عهد
نامهٔ همایون موجبنجه گمرکه متعلق اشیالری اولورایسه بر وجه متعاد گمرك رسمنی
دخی ویردکلرنده مرور و عبورلرینه ولاة و حکام و ضابطان مانع اولمیه لر و بر وجه
محرر یدلرینه ویریلان اعلام کاغدلرینك مفهومی اوزره اقتضا ایده یول کاغدلری
کندولرینه ویریلوب و امنیتلری خصوصنده ممکن اولان اعانت ایله معاونت اولنه لر

٦٤ فرانچه تجارینك و بیراغی آلتنده اولنلرك ممالك محروسه مه کتوردکلری و الوب
کوتوردکلری آلتون و گمش سکه ده رسم و گمرك آلنمیوب و یدلرنده اولان سکه لرینی

دولت

دولت علیّه مك سكّه سیله تبدیل ایلمکه جبر اولنمیه لر فرانچه لوده ویرا اقلری ٦٥

آلتنده اولانلرده بری قاتل اولوب و یاخود برغیری جرم ایدوب وشریعت شریفه
طرفنده رؤیت اولنمق مراد اولندقده دولت علیّه مك قضاة وضابطانی
بوکونه اولان دعوایی بولندقلری محلده ایلچیلرینك ویاخود قونسلوسلرینك
ویا وکیللرینك مواجهه لرنده استماع وشرع شریفه ویدلرینه ویریلان عهدنامه
نامهٔ همایونمه مغایر اولمامق ایچون طرفلرنده دقّت ایله تفتیش وتفحّص اولنه

طرف میریدن ویاخود دولت علیّه مه تابع تجار وسائرهدن فرانسز اوزرینه ٦٦
تحریر اولنمش پولیچه تعبیر اولنان کاغدلر کلوب اوزرلرینه تحریر اولنمش فرانچه لو
ویا آنلره تابع اولان کمسنه لر قبول ایلمدکلری حالده بیوجه شرعی اداسنه جبر اولنمیه
وذکر اولنان پولیچه قبول اولندیغی مشعر کاغد ویریلوب پولیچه کاغدینی ویرندن
آقچه سی طلب وتحصیلنه در علیّه مدن اولان ایلچی وکذلك اول محلده بولنان قونسلوس

ممکن مرتبه سعی ایلیه فرانچه لوده ممالك محروسه مده متمکّن اولنلر اگر متأهّل ٦٧

واگر بکار در کیملر ایسه جزیه مطالبه سیله رنجیده اولنمیه لر فرانچه تاجرلرنده ٦٨
واهل حرفت وضابطلرنده وملاحلرنده بری اسلامه کلوب کندو

متاعنده غیری یدنده فرانچه لویه تابع اولنلرک اشیاسی اولدیغی ثابت و
متحقّق اولور ایسه اوکونه اشیا اصحابنه ویرلمک اوزره بولندیغی محلّده اولان
ایلچیلرینه و قونسلوسلرینه و بولنمدقلری محلّده سندلریله واراه آدملرینه
٦٩ ردّ و تسلیم ایدلریله و فرانچه تجارنده بری برطرفه عزیمت ایتمک مراد ایدوب
دینی ایچون ایلچیلری ویا قونسلوسلری انکا کفیل اولدقده ادای دین ایله دینو
بولنده آلیقونلمیه و کندولرده دورت بیک آقچه دن زیاده اولان دعواسی
٧٠ معتاد اوزره و عهدنامهٔ همایون موجبنجه آستانهٔ سعادتمه حواله اولنه طرف
محاکمده و دولت علیّه‌م ضابطانی جانبلرنده و اهل عرف طائفه سنده
فرانچه لو اولنلرک ساکن اولدقلری خانه‌یه بلاموجب جبرًا دخول اولنمیوب
خانه سنه دخوله حاجت مسّ ایدیکی حالت ایلچی و قونسلوس بولنان
یرلرده آنلره اخبار و طرفلرندن تعیین اولنان آدملر ایله اولدیغی محله وارلوب
بو خصوصده خلافنه حرکت ایدر بولنور ایسه بعد التحقّق تأدیب اولنه لر
٧١ فرانچه تجاری ایله آخرک بیننده وقوع بولوب بر دفعه شرعله فصل و
حسم و حجّت اولنمش ماده لرینک ولاة و قضاة و سائر ضابطان طرفلرنده

تکرار

تکرار استماع و فصل اولنمسی خصوصی اراده و باالدفعات واقع اولوب بو تقدیرجه
اوکونه فصل اولنان دعواده امنیتلری اولمدیغندن ماعدا بر محلده فصل اولنان
دعوانك ینه اول محلده خلافنه حکم اولنور ایمش دیو انها اولنمغله بروجه محرر فرانچه
تجاری ایله آخرك بیننده ظهور ایدوب بر دفعه شرعله فصل و حکم و حجت
اولنمش دعوی اول محلده کورلمیوب و تکرار رؤیت اولنمق استدعا اولنور ایسه فرانچه
ایلچیسنه اخبار اولنمقسزین و ایلچی موسی الیهك قونسلوسنده و مدعی علیهدن
جوابی و کیفیت احوالك صحتی خبری کلمکسزین ادعا و مدعی علیهی احضار
ایچون امر شریف ویرلمیوب و مباشر و چاوش دخی کوندرلمیوب اوکونه خصوصی
استفهام و اعلام اولنمغله و غاینجه وقت تعیین اولنمق جایز اوله و بو
کونه دعوانك تکرار استماعی فرمان اولنور ایسه در علیه مده رؤیت و قطع و
حسم اولنمسنه دقت اولنوب و بو بابده فرانچه لویه تابع اولانلرك بالنفس
کلملری و یاخود یرلرینه وکیل شرعی نصب ایلملری جایز اوله و دولت
علیه مه تابع اولنلر فرانچه لو ایله دعوی صددنده اولدقلرنده مدعیلرك
شرعی سندات و تمسکاتلری اولمدقچه دعوالری استماع اولنمیه ظهور ایدن

دعوای

دعوای ایچون خرج و صرف اولنان احضاریه و رسوم عادیه دعواسی مشروع
و ادعایه صلاحیتی معلوم اولان کمسنه لردن اخذ و استیفا اولندیغی حالده
دعوایه صلاحیتی اولمیان اشرا مقوله سی اویله بلا مصرف ادعا و افترادن خالی
اولمازلر دیو ایراد اولنمغله فیما بعد ذکر اولنان خرج و مصرف بلا صلاحیت
و بلا وجه شرعی دعوی ایدوب خلاف شرع حرکت و تعدی یه جسارت
ایدن نك طرفندن اخذ و استیفا اولنمغه رخصت ویرلمك جائز اولوب و لكن
فرانچه لو و آنلره تابع اولنلرك دولت علیه مه تابع کمسنه لرده و رعایاسنده
واقع اولان آله جقلری دعوی اولندقده حکم اولنوب حاصل اولان آقچه لرنده
خرج محکمه لری و کذلك مباشریه احضاریه لری دخی عهدنامهٔ قدیمه
موجبنجه یوز غروشده ایکیشر غروش آلنوب زیاده طلبیله رنجیده اولنمیه لر

٧٣ دولت علیه مك معتاد اوزره اسکله لرینه فرانچه سفاینی یناشد قلرنده ١
دوستلق معامله سی اولنوب یالکز کفاف نفس ایچون ماکولات و مشروباتلرینی
آقچه لریله آلوب بو مقوله اولان ماکولات و مطبخ ذخایرینك بیع و شراسنه
و تحمیل اولنمسنه ممانعت اولنمیوب و بو بابده رسم ویرکو دخی طلب اولنمیه

دولت

دولت علیه‌مك بالجمله اسکله و لیمان و سواحلندن فرانچه سفاینی قپودانلری ٧٤

ورئیسلری اقتضا حسبی ایله سفینه لرینی یاغلمق و قلفات و تعمیر ایتمك

لازم کلدکده قلفات و تعمیر ایچون صرف اولنه جق روغن و زفت و قطران

وقلفات لازمه سنی و عمله یی آقچه لریله آلمدقلرینه وطوتملرینه ضابطان

طرفلرندن ممانعت اولنمیه و ممالك محروسه‌مده کلان فرانچه سفاینندن

برینك اداواتنه آفت اصابت ایدر ایسه انجق او سفینه ایچون دیرك و سرن

ولنکر و ~~[illegible]~~ ویلکن بزی و دیرك کرسته سنی دخی آقچه لریله آلمغه رخصت

ویریلوب بو خصوصلر ایچون ویرکو طلب اولنمیه و فرانچه سفاینی وارد اولدقلری اسکله لرده

ملتزم و متسلم و سائر ضابطان و جزیه دارلر طرفندن جزیه بهانه سیله آلیقونمیوب

یولجیلرینی تعیین اولنان محله کوتوره لر لکن درونلرنده جزیه کذار رعایا بولنور

ایسه آنلر دخی اداسی لازم کلان جزیه لرین شروطی اوزره تحلنه ویروب بو وسیله

ایله جانب میری یه غدر اولنمیه دولت علیه‌مك اهل اسلام و رعایاسی ٧٥

ممالك محروسه‌م اسکله لرینك بریسندن آخر اسکله یه نقل ایلمك ایچون

فرانچه سفاینینه تجارته متعلق اشیا وضع ایلدکده ممانعت اولنمیه لکن

دولت علیّه مه تابع اولنلر بعضی فرانچه سفاینینی استیجار ایلدکلرنده وقت

وقت اثنای راهده ذکر اولنان سفینه‌یی ترک ایدوب قود وشرط اولنان

اجرتی ویرمکدن تعلّل ایتدکلری دخی انها اولنغله او مقوله استیجار اولنان سفاینی

بلا عذر شرعی اثنای راهده مستأجرلری ترک ایدرلر ایسه سفاینک قپودانلری

ایله اجارهٔ صحیحه ده باتمسّك تسّمیه اولنوب نول سفینه تعبیر اولنان اجرت

مسّمانک باکتمام اداء اولنمسنی قضاة وسائر ضابطان طرفلرینه امر وتنبیه اولنه

٧٦ ولاة وحکّام وقضاة وکمرك امناسی وویودکان ومتسلملر وضابطان واعیان ولایت

وایش ارلری وسائرلرده عهد نامهٔ همایونمه مغایر حرکت اولنمیوب وطرفینده

خلاف عهد نامهٔ همایون قولاً وفعلاً تعدّی ایدر اولور ایسه فرانچه دولتلرك

قونسلوسلری وضابطلری عهدنامه موجبنجه حقلرنده کلدکلری کبی دولت

علیّه مه تابع اولنلرده ظهور ایدن تعدیات دخی فرانچه ایلچیلری وقونسلوسلری

جانبندن عرض اولندقده حقیقتنه بعد تحصیل الاطلاع اقتضاسنه کوره او مقوله لرك

٧٧ حقلرنده کلمك اوزره امر وفرمان صدوری جائز اوله دولت علیّه مك

سواحلنه فرانچه سفاینندن بری واروب قضارا قوییه دوشر ایسه اشیاسنی

تخلیص

تخلیص ایچون هر وجهله معاونت اولنه وقره یه دوشن سفینه تعمیر اولنمسی ممکن

اولدقده یاخود بر آخر سفینه یه تخلیص اولناه اشیانی تعیین اولناه محلّه کوتورمك

ایچون تحمیل ایلدکده مادامکه اول محلده بیع وشرا ایتمیه کمرك و بردرلو رسم طلب

---

۷۸ اولنمیه قپوداه پاشا و میری قالیونلر قپودانلری وچکدری بکلری وفرقته قپودانلری

وسایر دولت علیّه مك سفاینی وباخصوص مصر اسکندریّه سنه تجارت ایده

سفاین فرانچه سفاینني خلاف عهدنامهٔ همایوه یوللرنده الیقومیوب ودخل و

تعرّض ایتمیوب و بردرلو بهانه ایله جبرًا هدیّه طلب اولنمیه جغنده بشقه

فرانچه لونك کرك جنك وکرك تجار سفاینلنه یوزوی دریاده راست کلدکلرنده

---

۷۹ برمعتاد قدیم طرفینده دوستلق معامله سی اظهار اولنه میری قالیونلر و

چکدریلر وسائر سفاین سلطانیّه یی فرانچه لونك تجّار سفینه لری کوردکده ر

اوته دنبرو معتاد اولاه اکراملرینی ایلمك نیتنده ایکن بحسب الاقتضا فلقه لرینی

عجالةً ایندرمیوب وسفاین مرقومه یه درحال وارهمدقلری حسیله تعدّی

اولنورلر ایمش مادامکه معتاد اوزره حرکتده عزیمتلری متعیّن اوله کیج

کلدیکلری دیو تعدّی اولنمیه و فرانچه سفاینی لیماندن بیوجه الیقونلمیوب وجبرًا

فلقه اينى و كميجيلرينى آلميوب خصوصا اشيا ايله مملو اولان سفينه لرى آليقونلديغى
حالده عظيم ضرر ترتب ايتمكده ناشى من بعد بومقوله حركته جواز ويرلميه
وذكر اولنان ميرى سفاين ضابطانى فرانچه لوساكن اولدقلرى اسكله لره واردقلرنده
لونداتى ونفراتى هرقومه ضرر وتعدى ايلممك ايچون اول محله كفايت مقدارى نفر
ضابطلر ايله اخراج و فرانچه لونك محافظه سى وتجارتلرينك امنيتى ايچون قوللق
بكلمكه تعيين اولوب و فرانچه لولر قوديه چقدقلرنده دخى قلاع واسكله وساير
قره ضابطه نى طرفلرنده خلاف شرع وقانون بردرلو تعدى اولنميه رق وبو
خصوصلرده خلاف عهدنامهٔ همايون حركت وقوع بولوب تشكى اولنور ايسه
اولمقوله تعدى ايدنلرك بعد التحقق محكم حقلرندن كلنه و فرانچه لو طرفلرنده
٨٠ دخى دوستلغه منافى ناملايم حركته بردرلو رخصت كوسترلميه ميرى طرفندن
بحسب الاقتضا فرانچه سفايننده بعضيلرى استيجار اولنمسنه حاجت مس
ايلدكده بوخصوصده مامور اولان حكام وساير ضابطه ايلچى وقونسلوس بولنان
محللرده آنلره خبر ويروب آنلر دخى مناسب كوردكلرى سفاينى تعيين وبولنمادق
محلده رضالريله استيجار ايدوب بوبهانه ايله بالجمله فرانچه سفاينى آليقومیوب

ولوكلو

ويوكلو اولان سفاينك يوكني اخراج ايلمكه جبر وتعدّی اولنميه غرب اوجاقلرينك 81
قورسانلری خصوصنده عهدنامهٔ همايونده مذكور اولان موادّ مرعی ومعتبر
طوتيلوب بالدّفعات مساعده اولنمشيكن مرقوم قورسانلر فرانچه لونك تجّار
سفاينه روی دريا ده راست كلدكلرنده تعدّی ايلدكلرندن ماعدا اوغرادقلری
اسكله لرده بولنان فرانچه قونسلوسنه وتجارينه دشنام وتعدّی ايدرلر ديو
انها اولنمغله بوندن صكره بومقوله اوضاع ناهموارلری واقع اولور ايسه
دولت عليّه مك ولاة وحكامی وسائر ضابطانی طرفلرندن فرانچه قونسلوسی
وتجاری حمايت وصيانت اولنوب وفرانچه ايلچيسنك وقونسلوسنك صحيح
فرانچه سفينه سيدر ديو شهادت ايلدكلری سفينه لری دولت عليّه مك قلاع
واسكله لری آلتنه وارد قلرنده ذكر اولنان قورسانلر طرفلرندن اخذ واسترقاق
اولنمسی هروجهله منع ودفع اولنوب وطوب آلتندن سفينه آلنميه ودولت
عليّه مك ولاة وحكامّی اولدقلری يرلرده ذكر اولنان قورسانلردن فرانچه لونه
ايصال خسارت اولنور ايسه وقوع بولان ضرر وزيانی كندولرده تضمين
اولنور ديو ترهيب ايچون مؤكّد امر وفرمان صدوری جائز اوله بوندن اقدم 82

عقد وحالا تجدید اولنان موادده مذکور اولدیغی اوزره فرانچه لویه تابع اولان

راهبلرک قدس شریفده واقع ضبط وتصرفلرنده بولنان محللر مرور زمان ایله

خرابه مشرف اولمامق احتیاطی ایچون تعمیره محتاج اولدقده آستانهٔ سعادتمده

مقیم فرانچه ایلچیسنک التماسیله مساغ شرع اوزره تعمیر اولنمسی بابنده اقتضا

ایلیان اوامرک صدوری جائز اولوب وفرمانی اولان خصوصه ولاة وقضاة

وحکّام وسائر ضابطان طرفلرندن بردرلو ممانعت اولنمیه وذکر اولنان محللر

ایچون ضابطاندن مخفی تعمیر اولنمش دیو سنه ده برقاچ دفعه یوقلمه

اولنوب راهبلری تجریم اولنور ایمش بناء علیه اوطرفده بولنان ولاة وحکّام و

قضاة وسائر ضابطان جانبلرندن قبر عیسی تعبیر ایلدکلری محلّک کلیساسی

وسائر کلیسا وزیارتگاهلری سنه ده فقط بر دفعه یوقلمه اولنه وممالک

محروسه مده بولنوب فرانچه پادشاهنه تابع اولان پسقوپوسلری وراهبلری

کندو حاللرنده اولدقچه محمی قلنوب ویدلرنده اولان کلیسالرده وسائر ساکن

اولدقلری محللرده معتادلری اوزره ایینلرینک اجراسنه ممانعت اولنمیه واهل

زمّت رعایا فرانچه لو ایله بیع وشرا ومصالح اخری ایچون بربرلرینه آمد شد

ایلدکلرنده

ایلدکلرندن ولمقوله آمد شد ایچون خلاف شرع شریف رنجیده و تعدّی اولنمیه لر
و بونده اقدم عقد اولنان موادّده غلطه ده اولان بیمارخانه لرنده کندو حاللرنده
انجیل تلاوت ایلدکلرندن رنجیده اولنمیه لر دیو تصریح اولنوب ولکن اجرا اولنمامغله
ذکر اولنان بیمارخانه بونده صکره وجه شرعی اوزره نه محلده اولور ایسه عهد
نامهٔ قدیمه موجبنجه کندو حاللرنده انجیل تلاوه ایلدکلرندن رنجیده اولنمیه لر

٨٣ دولت علیّه مك فرانچه دولتی سائرلرده زیاده قدیمی دوستی اولوب وجه لایقی
اوزره کندوسنه معامله اولنمق ایچون سائر مستأمنلره اولان مساعده و رعایت
٨٤ فرانچه پادشاهنك رعایاسی حقنده دخی مرعی و معتبر طوتیله فرانچه لونك کرك
ایلچی و قونسلوس و ترجمانلری و کرك آنلره تابع اولان تجار و اهل کارلری و کرك فرانچه لو
سفاینی اعمال ایلیان قپودان و ملاحلری و کرك رهبان و پسقیوسلری مادامکه
کندو حاللرنده یوردیوب دوستلق مراسمنه و صداقت لوازمنه خلل کتورمه جك
حرکتده مجانبت اوزره اوله لر اشبو عتیق و جدید عقد اولنان موادّ فیما بعد
طوائف اربعهٔ مذکوره نك حقلرنده مرعی و معتبر طوتیلوب موادّ مرقومه نك
مفهوماتنه مغایر مقدّم و مؤخّر تواریخ ایله امر دخی ابراز اولنور ایسه عهد

نامهٔ همایونه موجبنجه بلاعمل محللری رفع وترقین اولنه دولت علیهٔ موهبت ٨٥

نمودم فرانچه لو ایله مقدما معقود اولان مواد مسالمه‌یی حالا تجدید و بونده

بویله دخی ایفای مراسم خلوص ایچون بعضی اقتضا ایلیان مناسب ماده‌لری ضم

وتأکید ایتمکله فیما بعد عهدنامهٔ همایونمک شروط وقیودینه رعایت و

خلافنه حرکتدن مجانبت اولنمق اوزره دولت علیه‌مک معیّن اولان اسکله‌لرنده

وسائر اقتضا ایدن محللرنده واقع بالجمله حکّام وضابطانه تنبیهات اکیده‌یی

حاوی اوامر علیّه اصدار وارسال ومحاکمده سجلاته قید واثبات اولنمغه مساعدهٔ

علیّه ارزانی قلنه ایمدی دولت روزافزون خلافت دستگاه وسلطنت

موهبت نمونِ شوکت پناهمزه حشمت مآب مشار الیه فرانچه پادشاهی جنابلری

واعقاب خصوصیت انتسابلری طرفلرندن مادامکه اظهار مراسم صدق وولا و

ابراز لوازم عهد ووفا حلاقته مداومت ومواظبت اولنه جانب همایون شهنشا حلاقته

هانه‌مزدن دخی عهد ومیثاق وپیوند سوکند خسروانه‌مز ایله تأیید روابط

وثاق ایدرمکه من بعد طرف کامل الشّرف پادشاهانه وکذلک اخلاف نصفت

اتّصاف ملوکانه‌مزدن ووزرای عالیمقام ومیرمیران کرام وبالجمله شرف

عبودیّتمز

عبودیتمزایله مستسعد ومشرّف اولان خدّام والا مقاممزده سرموخلافنه بردرلو

جوازورخصت ویرلموب طرفیندن دائما تاکید اساس موالات وتشیید بنیان toujour

خلوص مصافات ایچون اشبو عهدنامهٔ همایونمز عنایت مشحونمزك مضمون

منیف اطاعت ردیفی موجبنجه عمل وحرکت اولنه

تحریرا فی الیوم الرّابع من شهر ربیع الاوّل سنه ثلثه وخمسین ومأیة والف

من هجرة من لیس له خلف

بمقام

دار السلطنة العلیّه قسطنطینیه

المحمیّه المحروسه م

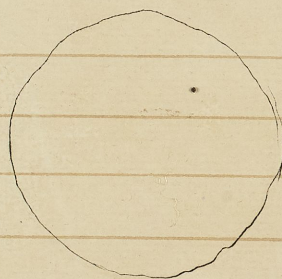

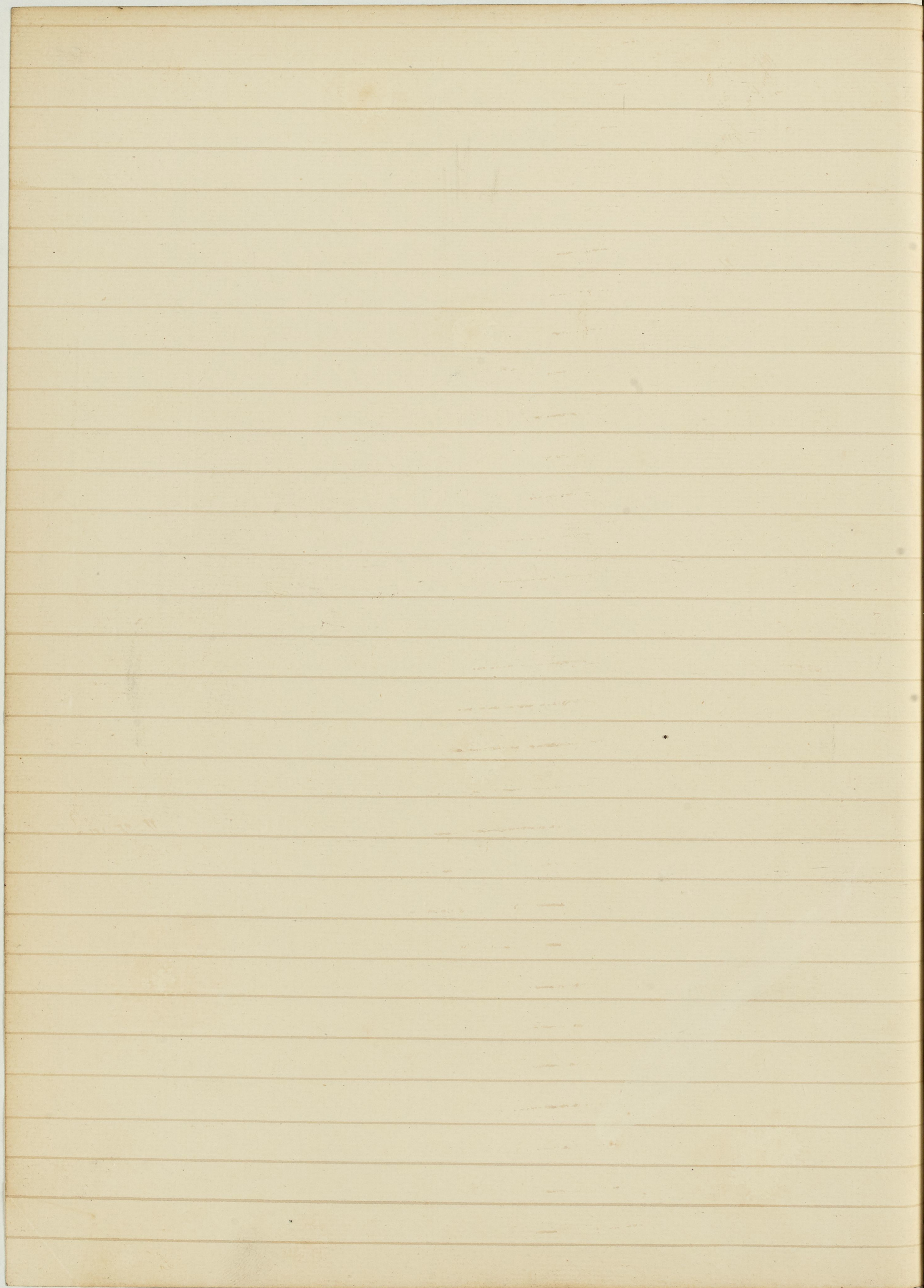
Mertrud
1850.

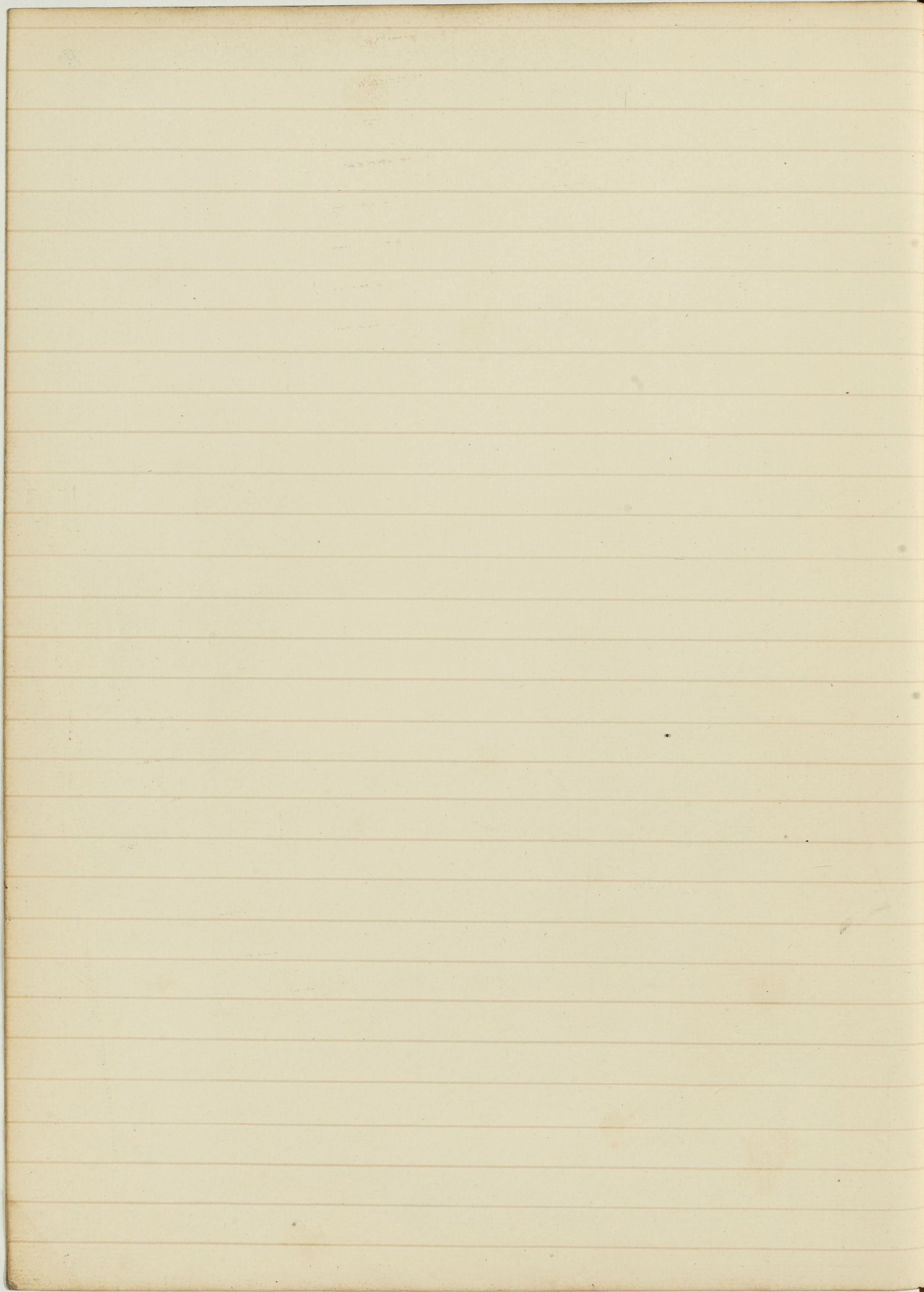
Monge
1785.

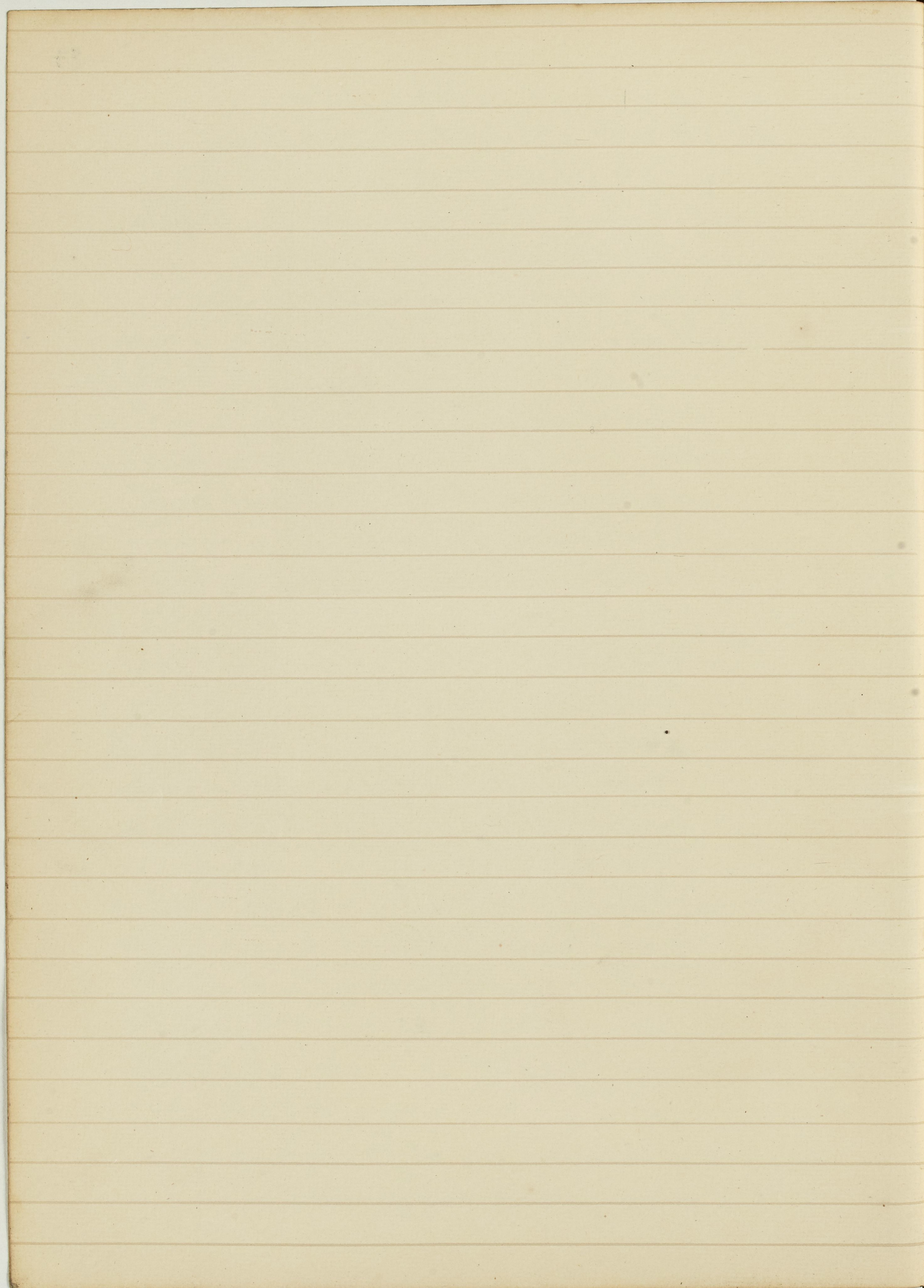

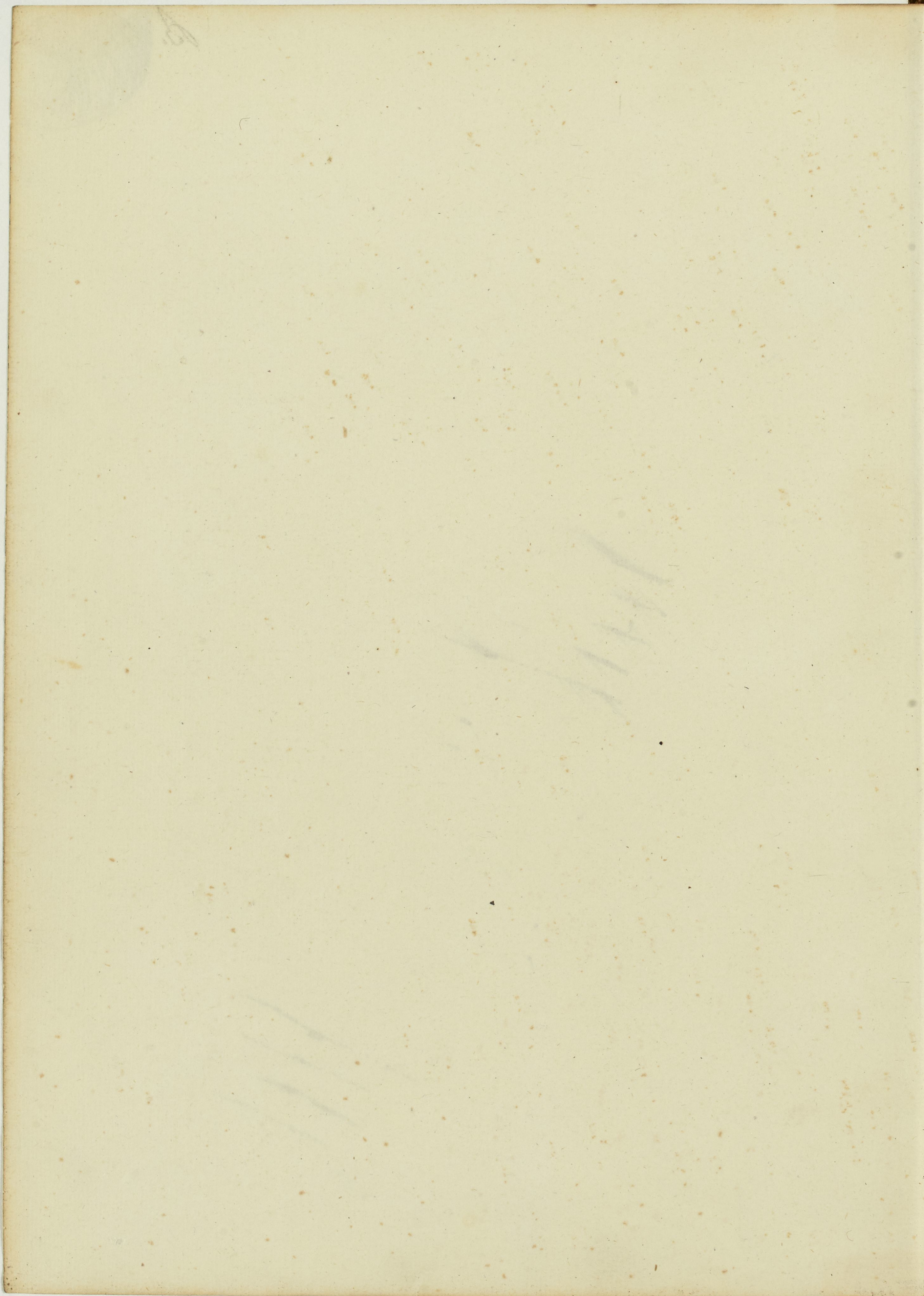
Monge

Luc

Lucien Monge

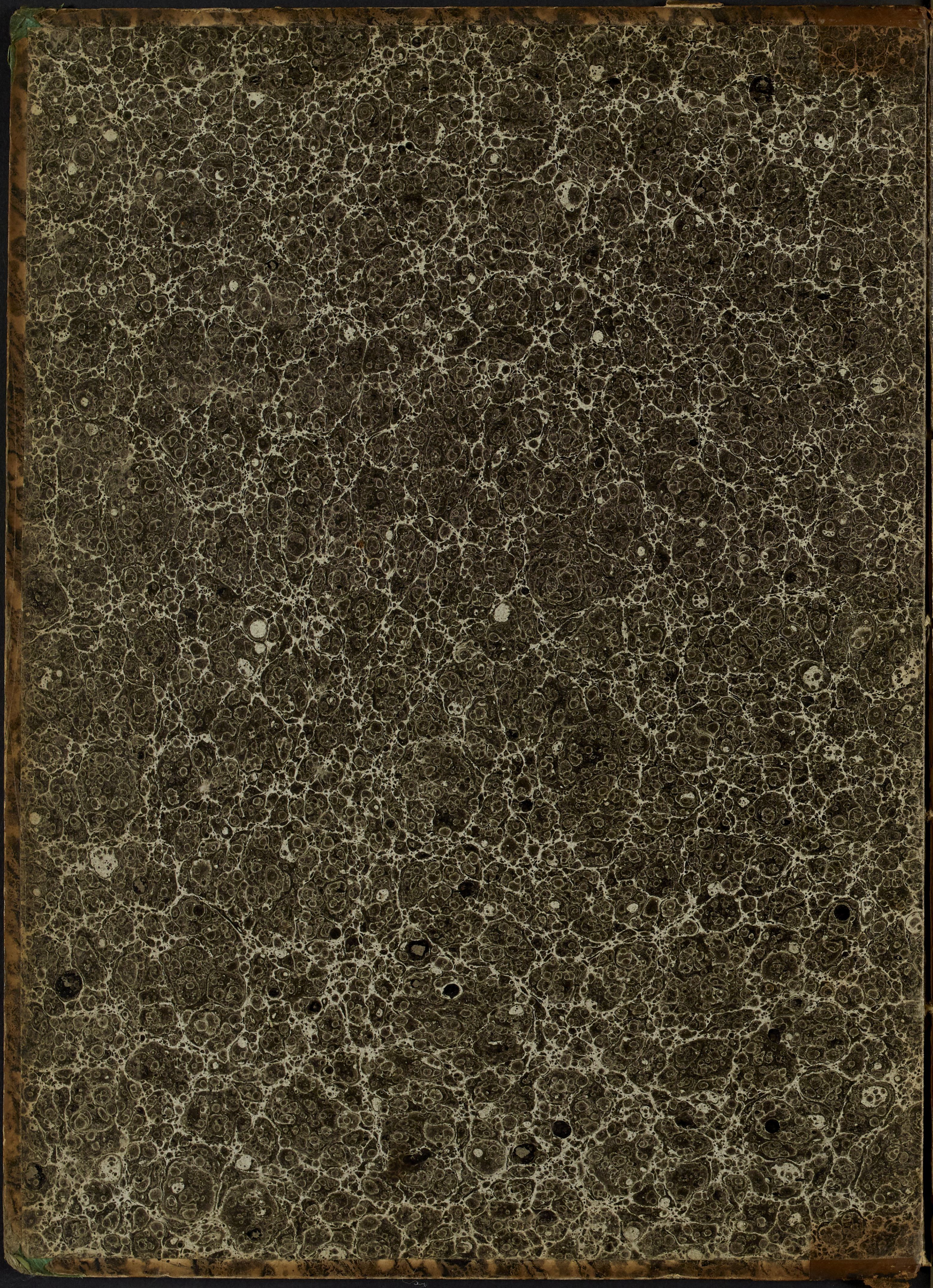
Lapor

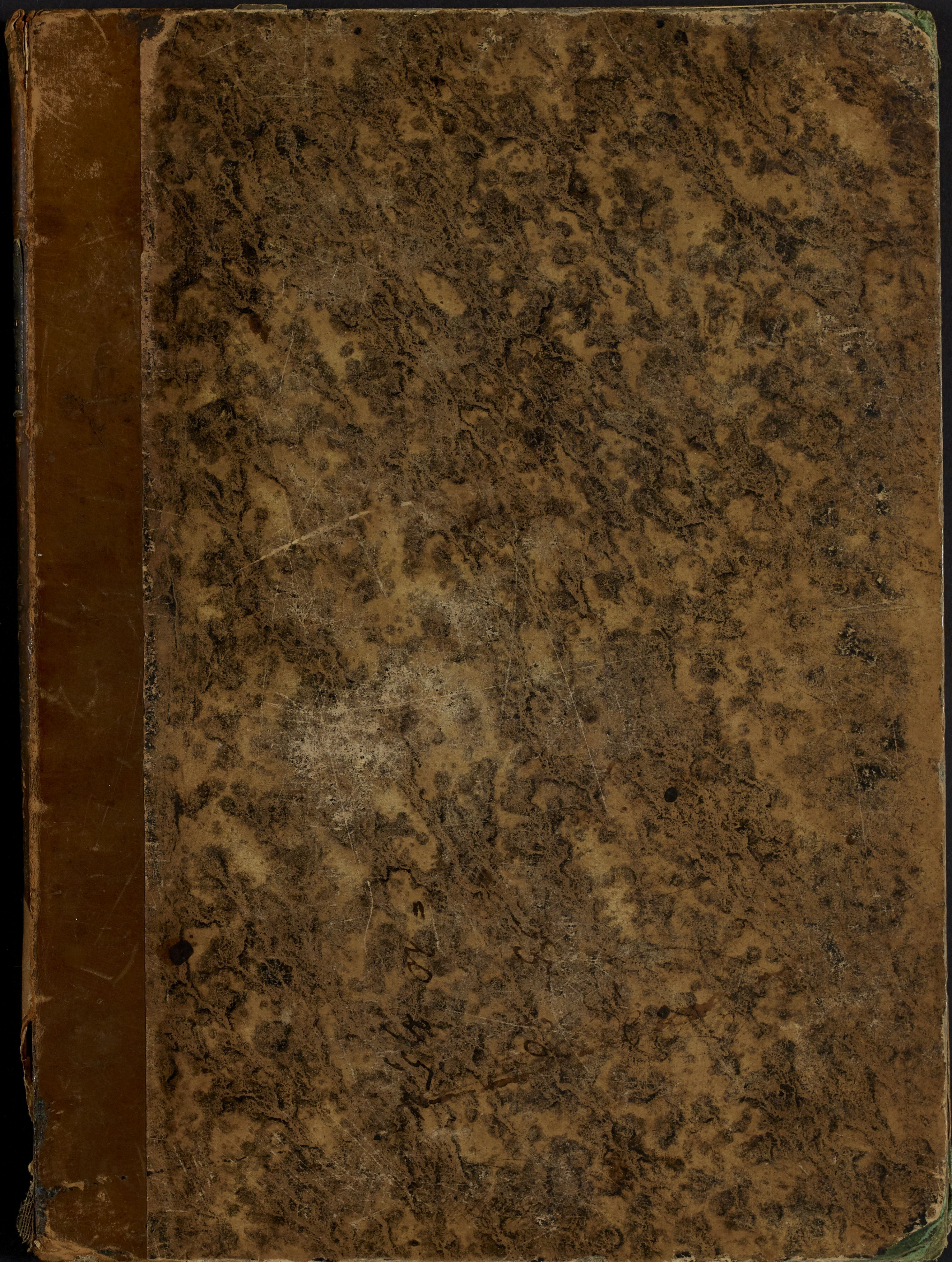
Lucien Monge

traité entre l'Empire
Ottoman et la France
Doté 1153.